

Előterjesztés

a Pátyoligató Óvoda Pedagógiai Programjának jóváhagyásáról

1. előterjesztés száma: 317/2025.
2. előterjesztést készítő személy neve: Veres Erika jegyző
3. előterjesztést készítésében közreműködő személy neve: Kovács Judit
4. előterjesztés mellékleteinek felsorolása:
 - 1. melléklet határozati javaslat
 - 2. melléklet a Pátyoligató Óvoda Pedagógiai Programja
5. előterjesztést tárgyaló bizottságok felsorolása: Jóléti és Szociális Bizottság
6. előterjesztés nyílt vagy zárt ülésen való tárgyalása: nyílt
7. előterjesztésről való döntés formája: egyszerű többség
8. előterjesztéshez felhasznált jogszabályok felsorolása:
 - Páty Község Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2022. (V.20.) rendelete a Képviselő-testület Szervezeti és Működési Szabályzatáról (3. melléklet)
 - a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. tv.

Tisztelt Bizottság!

A Pátyoligató Óvoda intézményvezetője, Demény Erika – a jogszabályi változásokra figyelemmel - elkészítette az intézmény pedagógiai programját. Az előterjesztés 2. számú melléklete - egységes szerkezetben - tartalmazza a pedagógia programot.

A Képviselő-testület Szervezeti és Működési Szabályzata 3. számú mellékletének 2. c) pontjának rendelkezése értelmében a Jóléti és szociális bizottság jóváhagyja *az önkormányzat által fenntartott közoktatási, közművelődési és szociális intézmények szervezeti és működési szabályzatát, nevelési, pedagógiai programját, házirendjét, éves munkatervét, valamint minőségirányítási programját.*

Fentiekre tekintettel kérem a bizottság tagjait az előterjesztés megtárgyalására a munkaterv jóváhagyására!

Páty, 2025. október 16.

Kristó Sarolta
elnök

1. sz. melléklet

HATÁROZATI JAVASLAT

... /2025. (. . .) jóléti és szociális bizottság határozata

Tárgy: a Pátyoligató Óvoda Pedagógiai Programjának jóváhagyása

Páty Község Önkormányzata Jóléti és Szociális Bizottsága a Pátyoligató Óvoda Pedagógiai Programját előterjesztés 2. számú mellékletét képező tartalommal jóváhagyja.

Határidő: azonnal

Felelős: elnök

Páty Község Polgármesteri Hivatal

IKTSZ: 108/2025

Képviselő Testület részére

Tárgy: módosított Pedagógiai Program elfogadása

Tisztelt Képviselő Testület!

Kérem, Pedagógiai Programunkat a 2025 évi jogszabályi változásoknak megfelelően módosítottuk.

A módosításokról felülvizsgálati jegyzőkönyv készült, melyet szintén csatoltam.

Kérem, a módosított és egységes szerkezetbe foglalt Pedagógiai Programunk elfogadását.

Köszönettel:

Demény Erika Igazgató

Páty, 2025. október 15.

Felülvizsgálati jegyzőkönyv

Készült a Pátyolga Óvodában, Páty, Rákóczi utca 19.

Időpont: 2025. október

Téma: A Pátyolga Óvoda 2024 évben jóváhagyott pedagógiai programjának felülvizsgálata, és a szükséges módosítások.

A felülvizsgálat elvégzését indokolja: jogszabályi változások.

Változások:

1. 4.oldal:13 helyett 14 a csoportok száma.
2. 5. oldal, Jogszabályi környezet résznél új jogszabályok előírásait kell figyelembe vennünk:
 - 419/2024 (XII.28) Korm. rendelet a pedagógus továbbképzésekről
 - 77/2025. (IV.15.) Korm. rendelet
 - 401/2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról
 - 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségének biztosításáról
 - 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
3. 19.oldal, 2.rész, 3. bekezdés: „a tanköteles kor betöltését megelőző nevelési évtől az iskolai tanulmányok megkezdéséhez szükséges készségek és képességek.”
4. 20. oldal
 - a címben a „tevékenységek formái „helyett a: „tevékenységekben megvalósuló tanulás”
 - Az első bekezdés végéhez: „A gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében az óvodai csoportokban naponta összesen 45 perces időkeretben, a feladatra differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Pátyolgtató Óvoda

2071. Páty Rákóczi utca 19.

Intézmény OM - azonosítója: 032940	Készítette: igazgató aláírás
Legitimációs eljárás - Az érvényességet igazoló aláírások:	
S./2025. (04.15) határozatszámon elfogadta: nevelőtestület nevében	Véleménynyilvánítók: Szülői szervezet nevében
S./2025. (04.15) határozatszámon jóváhagyta: igazgató Ph.	
Egyetértését kinyilvánító: fenntartó nevében	
Hatályos: a kihirdetés napjától	
A dokumentum jellege: Nyilvános	
Megtalálható: www.patyolgtato-ovoda.hu	
Iktatószám:	

A Pátyolगतó Óvoda Pedagógia Programja

Készült: 1999. Módosítva: 2025.

Tartalom

1. Bevezetés, helyzetkép	4
Törvényi háttér	5
1.2. Programunk	6
2. Gyermekkép	7
2.1. Óvodakép	8
2.2. Alapelveink:	9
3. Nevelésünk általános feladatai	10
3.1. Egészséges életmódra és a környezettudatos szemléletre nevelés	10
3.2. Az erkölcsi, az érzelmi, a közösségi nevelés.....	12
3.3. Anyanyelvi nevelés, az értelmi fejlesztés és nevelés	14
4. Az óvodai élet szervezésének elvei	16
4.1.Személyi feltételek	16
4.2. Tárgyi feltételek	17
4.3.Napirend, hetirend	18
4.4. Tervezés, dokumentumok	20
5. A Tevékenységközpontok rendszere, a szabad játék és a tevékenységek formái	22
5.1. Játék.....	24
5.2.Verselés, mesélés	26
5.3. Ének, zene, népi játék, gyermektánc	29
5.4. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka	32
5.5. Mozgás	35
5.6.A külső világ tevékeny megismerése	39
5.7. Munka jellegű tevékenységek	45
5.8.A fejlődés jellemzői óvodáskor végére	48
6. Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek fejlesztése	50
7. Kapcsolataink	54
8. Gyermekvédelem, hátránykompenzáció, esélyegyenlőség	57
9.Ünnepeink	58

HITVALLÁSUNK

Óvodánk minden dolgozója képességének, tudásának, emberségének legjavát adva arra törekszik, hogy érzelmileg gazdag, bizalommal teli, esztétikus környezetben a gyermekeket elfogadva, egyéni képességeiknek megfelelően, játékosan, sokoldalú tevékenységeken keresztül fejlessze.

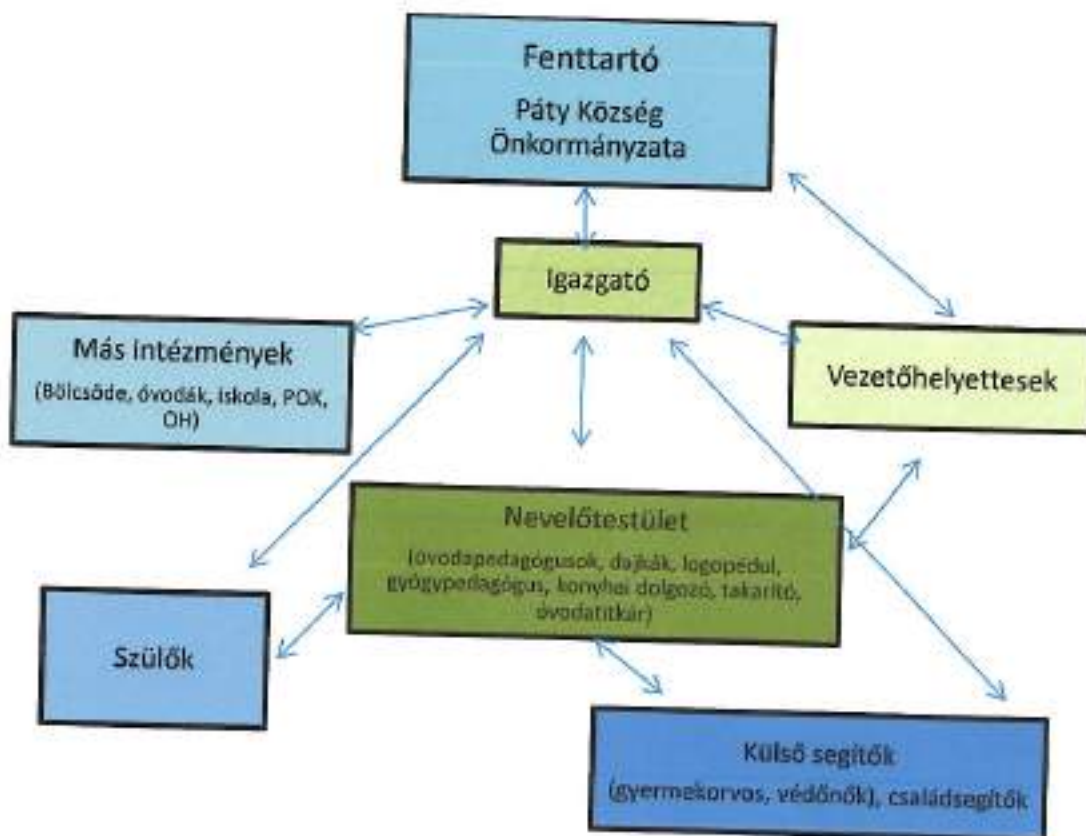
„Hozzon a gyermeknek mindenki, amit tud: játékot, zenét, örömet. De, hogy mit fogad el, azt bizzuk rá. Csak az a lelki táplálék válik javára, amit maga kíván.”

(Kodály Zoltán)

1. Bevezetés, helyzetkép

A Pátyolगतó Óvoda a budapesti agglomeráció egyik legszebb településén, Pátyon található. Óvodánk természeti környezetét tekintve rendkívül jó adottságokkal rendelkezik. Dús növényzettel borított, hatalmas udvarai játékokkal bőven felszereltek. Épületei különböző adottságokkal rendelkeznek, folyamatos felújításokkal, karbantartásokkal igyekszünk a gyermekek körülményeit egyre esztétikusabbá és kényelmesebbé tenni. Tárgyi felszereltségünk kiváló, a gyermekek számára szükséges eszközök birtokában vagyunk. A 4 épületünk változatos hangulati lehetőséget nyújt. Családjai különböző szociális körülmények között élnek, más-más értékeket képviselnek. Gyermeklétszámunkat az Alapító Okirat határozza meg. A Pátyolगतó Óvoda épületeiben 14 csoportba járnak a gyermekek.

A Pátyolगतó Óvoda működése

Törvényi háttér

- 2011 évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről,
- 363/2012. (XII.17.) Kormányrendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról;
- 229/2012. (VIII.28.) Kormányrendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról;
- 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet, a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról;
- 419/2024. (XII.23.) Kormányrendelet a pedagógus továbbképzés rendszeréről;
- 77/2025.(IV.15.) Korm. rendelet
- 2023 évi LII törvény a pedagógusok új életpályájáról;
- 401/2023.(VIII.30.) Korm. rendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról
- 1997. évi XXXI. Tv. a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról;
- 1998.évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségének biztosításáról;
- 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség előmozdításáról;
- A Pátyolga Óvoda hatályos Alapító Okirata

1.2. Programunk

1989-ben nevelőtestületünk a helyi sajátosságokat figyelembe véve a "Lépésről - lépésre" minősített óvodai program mellett döntött. Akkori kollégáink úgy érezték, hogy a gyermekek harmonikus személyiségének fejlődéséhez szükség van differenciálásra, melyhez szemléletváltás, alapos gyermekismeret és a családok bevonása elengedhetetlenül fontos. Első helyi programunk megírása során a nevelőtestület team-ekre tagolódott, melyek egy-egy nevelési területet átölve, az O.N.E.P., a L.L.P. és a helyi sajátosságokat szem előtt tartva alkották meg azt a dokumentumot, mely a későbbi nevelési- minőségi munkánk alapkőve volt. Ezzel párhuzamosan 9 óvodapedagógus 120 órás továbbképzésen vett részt Hajdúböszörményben, a L.L.P. "házájában", ahol lehetőség nyílt a program elméleti és gyakorlati elsajátítására.

Az azóta eltelt időszak alatt többször módosult óvodánk pedagógiai programja, legutóbb 2013-ban a törvényi változásoknak megfelelően, majd 2017-ben szakmai, nyelvezeti és törvényi szempontból is időszerű volt. Jelenlegi módosításunk célja a törvényi megfeleltetésen túl, a hagyományokon megőrzése, a korszerű nevelői szemlélet megjelenítése. A Lépésről-lépésre program alapelveihez továbbra is hűek vagyunk, de óvodánkban a környezettudatos magatartás, a népmesék átadásának jelentősége fontos szerepet tölt be. Hisszük, hogy a gyermek fejlődő személyiségét elfogadás, szeretetteljes gondoskodás és különleges védelem illeti meg.

2. Gyermekkép

A mai gyermekek szükségletei, az egyén önérvényesítéséhez szükséges személyiségjegyek hangsúlyai változnak a társadalmi folyamatok hatására. A változásokhoz való alkalmazkodás pedagógiai hangsúlyváltozásokat is eredményez.

Célunk: az óvodás korú gyermekek fejlődésének támogatása, személyiségük megismerése, sokoldalú, harmonikus fejlődésének elősegítése (biológiai, erkölcsi, szellemi), és a tevékenységek tudatos befolyásolásával segíteni a személyiség kibontakoztatását, tekintettel az eltérő adottságokra, képességekre, szokásokra, nembeli, érési, vérmérsékleti különbségekre és a családok értékrendjének sokféleségére.

Hisszük, hogy a jövő emberének nevelésében a 4K modell jelentős szerepet kap. Fontosnak tartjuk a kommunikációt, a kritikus gondolkodást, a kooperatív technikákat és a kreativitást kiemelten fontos jelentőségű.

Alapvető **feladatunknak** tekintjük a *személyiség harmonikus fejlődésének a segítségét*, figyelembe véve a gyermekek erősségeit és esetleges hiányosságait. Ezen belül az egészséges életmód alakítása, az érzelmi az erkölcsi és a közösségi nevelés, az anyanyelvi-, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása. A sajátos nevelési igényű gyermekek integrálását, akiknek sajátossága a mindenkori Alapító Okiratunkban megnevezésre kerül. Fontosnak tartjuk azokat a személyiségtulajdonságokat, amelyek az egyén saját lehetőségeinek felismeréséhez, önmegvalósításához leginkább szükségesek:

- saját szükségleteinek megfogalmazása, kielégítése,
- pozitív énkép, önérvényesítő képesség,
- érzelmi gazdagság,
- kulturált magatartási szokások,
- önfejlesztő magatartás,
- másság tolerálása,
- társakkal való együttműködés,
- a döntés, a választás, a rugalmas gondolkodás, a kreativitás képessége,
- a művészetek, a természeti, társadalmi környezet iránti érzékenység.

2.1. Óvodakép

Az Óvodai Nevelési Országos Alapprogramja kimondja, hogy a gyermek a családé, az óvoda kiegészíti azt sajátos szocializációjával. Az óvodánkban, miközben az teljesíti óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő, funkcióit a gyermekekben igyekszünk megteremteni a következő életszakaszba (a kisiskolás korba) való átlépés belső pszichikus feltételeit. Célunk, hogy elősegítsük óvodásaink sokoldalú, harmonikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakoztatását, a hátrányok csökkentését, az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével (ide értve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátását is).

Kiemelt feladatnak tartjuk, hogy egységes értékrendünk és nevelési szemléletünk a bennünket választó valamennyi család számára elfogadható legyen.

Óvodánk NYITOTTSÁGA lehetőséget biztosít arra, hogy a szülőkkel kölcsönösen együttműködve, jó kapcsolat alakuljon ki a családok és az óvoda között.

A megvalósulás érdekében:

- A családok szükségleteit megismerve alakítjuk ki az együttműködés színtereit.
- Megismerjük a családok értékrendjét, felmérjük a szülők véleményét az óvodai nevelésről.
- Bevonjuk a szülőket az óvodai életbe,
- A családokkal közösen gazdagítjuk a gyermekek tapasztalatait, élményeit.
- Szükség esetén szakmai támogatást adunk a családi neveléshez.
- Szükség esetén közvetítő szerepet töltünk be a családok és a speciális szolgáltató, szociális ellátó intézmények között.

2.2. Alapelveink:

- a gyermekek személyiségét elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezi;
- nevelésünk lehetővé teszi és segíti a gyermek személyiségfejlődését, egyéni képességeinek, készségeinek kibontakozását;
- az általunk alkalmazott pedagógiai módszerek a gyermekek személyiségéhez igazodnak.

Az alapelvek megvalósítása érdekében gondoskodunk:

-
- a gyermekek egészséges fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges személyi, tárgyi környezetről,
- a gyermeki szükségletek kielégítéséről,
- az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtéséről,
- a testi, a szociális, az értelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakításáról,
- a gyermeki közösségben végezhető sokszínű –az életkorak és fejlettségnek megfelelő – tevékenységekről, különös tekintettel, a mással nem helyettesíthető játékról,
- a tevékenységeken keresztül az életkorhoz és a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltségtartalmakról,
- az emberi értékek közvetítéséről.

A hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeinek biztosítjuk az önazonosság megőrzését, ápolását, társadalmi integrálását.

3. Nevelésünk általános feladatai

3.1. Egészséges életmódra és a környezettudatos szemléletre nevelés

Egészséges életmódra nevelésünk célja a gyermekekben az egészséges életvitel igényének kialakítása, testi, lelki fejlődésük elősegítése.

Megvalósulásának területei:

- a gyermekek gondozása, testi szükségleteiknek, mozgásigényüknek kielégítése,
- harmonikus és összerendezett mozgásfejlődésük elősegítése,
- testi képességeik fejlesztése,
- egészségük védelme, óvása, megőrzése,
- biztonságérzetük, lelki egyensúlyuk segítése,
- az egészséges életmód, a testápolás, étkezés, öltözködés, pihenés, betegségmegelőzés, táplálkozás, az egészségmegőrzés szokásainak alakítása,
- ha szükséges, megfelelő szakemberek bevonásával speciális gondozó, prevenció és korrekció testi és lelki nevelési feladatok ellátása.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A gyermekek harmonikus testi és lelki egyensúlyának biztosítása.
- Elegendő lehetőség biztosítása a szabad levegőn való tartózkodásra, a szabad mozgásra és a tervezett mozgásfejlesztésre.
- Elegendő idő biztosítása a pihenésre.
- Egészséges és korszerű táplálkozási szokások megalapozása érdekében a napi gyümölcs-, zöldségvétel lehetőségének, alkalmanként vitamindús saláták, gyümölcsteák készítésének biztosítása, szülői hozzájárulással.
- A gyermekek egészségének megőrzése érdekében folyamatos kapcsolat tartása a gyermekorvossal, védőnővel, és az étrendet összeállító, ételt elkészítő és biztosító (szállító) céggel.
- A település adta lehetőségek kihasználása; kirándulások szervezése a környék erdeibe, ezzel is biztosítva az egészséges, tiszta levegőn való szabad mozgást. Ezen kirándulások és séták alkalmával a természet megismerésére és védelmére nevelés.

Környezettudatos nevelés

Környezettudatos nevelésünk célja olyan gondolkodásmód megalapozása, melynek során a gyermekek aktív, cselekvő módon képessé válnak környezetük megismerésére, védelmére, óvására. Olyan szokások, szokásrendszerek, viselkedési formák megalapozása, melyek szükségesek a környezettel való harmonikus együttéléshez és hozzájárulnak a családok környezettudatos életviteléhez.

Megvalósulásának területei:

- A természet és a benne élő ember harmóniájának megőrzése, fenntartása.
- Szűkebb és tágabb környezet megőrzése, megbecsülése, alakítása, megóvása.
- Környezettudatos gondolkodás és magatartás megalapozása tevékenységekbe ágyazottan.
- Növény és állatvilág tisztelete, védelme, gondozása.
- Természethez, emberi alkotásokhoz való viszony kialakítása.
- Biztonságos, kulturált, esztétikus környezet iránti igény alakítása. Baleset megelőzés.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A gyermeki kíváncsiság, érdeklődés, megismerési vágy támogatása.
- Komplex tevékenységbe ágyazott ismeretszerzés, tapasztalatszerzés előtérbe helyezése.
- A gyermekek önálló véleményalkotásának segítése, döntési helyzetek létrehozása.
- Hagyományok őrzése.
- Személyes mintaadás.
- Zöld ünnepek megemlékezésének megszervezése.
- Környezetkímélő, egészséget nem veszélyeztető anyagok használatának előtérbe helyezése, újrahasznosítás.
- Szelektív hulladékgyűjtés.
- Energiatakarékos életszemléltre nevelés.

3.2. Az erkölcsi, az érzelmi, a közösségi nevelés

Az óvodáskorú gyermek egyik jellemző sajátossága a magatartásának érzelmi vezéreltsége. Ezért a Pátyolgyató Óvodába érkező gyermeket érzelmi biztonság, állandó értékrend, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör veszi körül. Óvodánk dolgozói és a gyermekek, közötti kapcsolatokat pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemzi. A csoportokban kialakuló társas kapcsolatok alkalmat adnak arra, hogy erősítsük a szeretet, a kötődés szálait, formáljuk az együttérzést, a másság elfogadását, az önzetlenséget, a figyelmességet, a segítőkészséget, a szülők, kortársak, település, haza szeretetét, az erkölcsi érzelmeket feltételező emberi magatartást. Egyszerre segítjük a gyermekek erkölcsi, szociális érzékenységének fejlődését, én tudatuk alakulását, teret engedve önkifejező törekvéseiknek.

A megvalósulás formái, lehetőségei:

- A gyermeket már az óvodába érkezés előtt a nyílt napon és a családlátogatáson is kedvező érzelmi hatásokkal közelítjük meg, így oldva az elválás körüli feszültségeket.
- A közös szülői értekezleten tájékoztatást kapnak a szülők, hogy mely épületbe, csoportba, mely óvónőkhöz kerül gyermekük. Megismerhetik az óvoda házirendjét. További ismerkedés a családlátogatások alkalmával történik, a gyermekek óvodába lépése előtt.
- Az újonnan felvett gyermekek számára biztosítjuk a folyamatos beszoktatás lehetőségét.
- A beszoktatás alatt szüleikkel együtt fedezhetik fel az öltözőt, mosdót, csoportszobájukat, és próbálhatják ki a játékokat. A beszoktatás valós időtartama a gyermek egyéni szükségletéhez igazodik (a szülők ebben aktívan részt vehetnek).
- A személyes példaadásra nagy hangsúlyt fektetünk. Kommunikációnk, egyéni bánásmódunk, viselkedésünk modellértékű szerepet tölt be.
- Az individualizálva szocializálás eszközével közelítünk a gyermekek felé, vagyis elfogadjuk egyéni sajátosságait, egyéniségüket. Ez a szocializálás olyan pedagógiai megközelítés, amely figyelembe veszi mindazt, amit a gyermekek egyéni különbségként hoznak magukkal. Egyszerre erősítjük az egyediséget és ösztönzünk az együttműködésre, ezáltal is támogatva a szocializációt.

Feladataink a szocializáció támogatásában

- A gyermekek társas kapcsolatainak megfigyelése és alakítása.
- A közös élmények forrásainak gazdagítása a társadalmi tapasztalatok körének bővítésével.
- A viselkedéskultúra megalapozása.
- A közösségi élet szokásainak és az együttműködés szabályainak kialakítása a gyermekek közreműködésével.
- A játéktevékenységek során felmerülő szabályokhoz való alkalmazkodást segítése.
- A házához, tájhoz, kultúrához való kötődés erősítése, az értékek megbecsülésére nevelés.
- Jelen napok és ünnepeink hagyományainak ápolása.
- A tevékenységekben a gyermekek erkölcsi tulajdonságainak fejlesztése, mint az együttérzés, az önzetlenség formálása, a tolerancia, segítőkészség, és a mások érdekeinek figyelembevétele.
- A gyermekek rávezetése a helyes konfliktuskezelési technikák alkalmazására.
- A megkezdett tevékenységek befejezésére ösztönzés
 - A gyermekek pozitív értékelése, az egyéni igényekhez, szükségletekhez és fejlettséghez igazodó hangsúlyokkal és gyakorisággal.

3.3. Anyanyelvi nevelés, az értelmi fejlesztés és nevelés

Az anyanyelvi és értelmi nevelésünk célja az anyanyelv ismeretére, szeretetére, megbecsülésére nevelés, a gyermek természetes beszéd- és kommunikációs kedvének fenntartása. Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat.

Az óvodai nevelés a gyermek egyéni érdeklődésére, kíváncsiságára - mint életkori sajátosságra -, valamint a meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire építve biztosít a gyermeknek változatos tevékenységeket, amelyeken keresztül további élményeket, tapasztalatokat szerezhet az őt körülvevő természeti és társadalmi környezetről.

Az értelmi nevelés további feladatai: egyrészt a gyermek spontán és tervezetten szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása, másrészt az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás - alkotóképesség - fejlesztése. Valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezet biztosítása.

Feladatunk az anyanyelvi és értelmi nevelés területén:

- A gyermek értő figyelemmel történő hallgatása.
- A gyermek természetes beszéd és kommunikációs kedvének fenntartása, ösztönzése beszélő környezet kialakításával. A gyermek kommunikációs képességének alakítása, fejlesztése.
- A beszédészlelés, beszédértés, szóbeli emlékezet, nyelvi készség fejlesztése.
- Szókincs gyarapítása, szófaji gazdagság megalapozása.
- Folyamatos, összefüggő, tiszta beszéd, nyelvi kifejezőkészség kialakítása. Kommunikációs jelzések (verbális, nem verbális) felismerésének, használatának gyakorlása egyéni bánásmód, differenciálás alkalmazásával.
- Mintaadás, szabályközvetítés. A kommunikációban egyértelmű metakommunikáció használata.
- A tapasztalatok, érzelmek, gondolatok szóbeli kifejezőkészségének fejlesztése.
- A kontaktusteremtés, a kommunikációs képesség, önkifejezés eszközeinek fejlesztése.
- Mesék, történetek elmondására, kitalálására ösztönzés.
- Az írott nyelv iránti érdeklődés támogatása, az egyszerű nyomtatott nagybetűk elsődleges alkalmazásával.

- Beszédszervek fejlesztése, ápolása,
- Szükség esetén szakember bevonása.
- Személyes élményeket, érzéseket, gondolatokat feltáró beszélgetés.
- Anyanyelvi játékok megismertetése, gyakorlása.
- Ösztönző környezet megteremtésével az érdeklődés, kíváncsiság felkeltése, megtartása a különböző tevékenységek iránt.
- Sokoldalú tapasztalatszerzés biztosítása.
- A gyermek spontán és szervezeten szerzett tapasztalatainak, ismereteinek bővítése, rendszerezése.
- A kognitív képességek egyéni és életkori sajátosságainak megfelelő fejlesztése (érzékelés, észlelés, megfigyelés, emlékezet, képzelet, gondolkodás, figyelem).
- Képzelet és kreativitás fejlesztése.
- Aktív cselekedtetéssel, az érzelmi hatások felerősítésével a gyermek eljuttatása a szimbolikus, egocentrikus gondolkodástól a szemléletes, tapasztalatokon alapuló gondolkodásig, fogalomalkotásig.
- Érésen alapuló, súrgetéstől mentes fejlődés-fejlesztés támogatása.
- Differenciálás a szervezeti keretekkel, munkaformákkal, módszerekkel, eszközökkel, a tartalom terjedelmével, mélységével. Egyéni bánásmód alkalmazásával a gyermek eljuttatása képességei legmagasabb szintjére, beleértve a tehetséges és részképességek fejlődésében elmaradást mutató gyermekeket is.
- A tehetséges és részképességek fejlődésében elmaradást mutató gyermekekkel egyénre szabottan foglalkozzon, szükség esetén a fejlesztőpedagógus, logopédus segítségének igénybe vételével.
- A szociokulturális háttér figyelembe vételére épülő differenciált készség, képesség fejlesztés megvalósítása.
- A nemzeti és etnikai kisebbséghez tartozó, valamint a migráns gyermekek differenciált támogatása a magyar nyelv elsajátításában.

4. Az óvodai élet szervezésének elvei

4.1. Személyi feltételek

Óvodánk dolgozóinak száma: 57 fő

Ebből:

- 28 fő óvodapedagógus
- 1 fő logopédus
- 1 fő gyógypedagógus
- 1 fő pszichológus
- 14 fő dajka
- 1 fő óvodatitkár
- 6 fő pedagógiai asszisztens (ebből 1 gyógypedagógiai asszisztens)
- 2 fő konyhai dolgozó
- 2 fő takarító (részmunkaidős)
- 1 fő óvodavezető

Olyan nevelői légkört alakítunk ki, amely magáénak érzi a Pátyolgyatő Óvoda pedagógiai programját, amely a gyermekek szeretetén és személyiségük elfogadásán alapul. Az együttműködés során fontos számunkra egymás segítése, az előre mutató szakmai ellenőrzés és értékelés.

Pedagógiai programunk eredményes megvalósulásának feltétele a magasan képzett és folyamatos továbbképzésre, önképzésre igényes nevelőtestület, dajkai közösség összehangolt munkája, valamint a partneri igények megismerése.

Megvalósulásának színterei:

- napi pedagógiai munka,
- együttműködés az óvoda dolgozói között,
- intézményi munkaközösségek,
- gyakornokok mentorálása,
- hospitálási rendszer,
- nevelői értekezletek, megbeszélések,
- továbbképzések, tanfolyamok.

Munkaközösségeink feladata az óvodapedagógusok munkájának segítése az eredményesebb szakmai munka érdekében. Egy-egy olyan területen kíván elmélyülni, ahol erre szükség van.

A munkaterv, a bemutató foglalkozások, az építő viták, eszmecserék eredményeképpen frissül módszertani tudásunk, bővülnek ismereteink.

Gyakornokok mentorálása során a gyakornoki szabályzatunkba foglaltak alapján segítjük a pályakezdő fiatalokat, hogy megismerjék programunkat és az alapján működő pedagógiai munkánkat. A kijelölt mentor segítségével támogatást kapnak módszertani fejlődésükben, a feladatok hatékony elvégzésében.

A nevelői és munkatársi értekezletek témái mindig az aktuális feladatok köré szerveződnek. Lehetőséget biztosítunk a szakmai vitákra, irányelvek, problémák, feladatok részletes kibontására, megfogalmazására.

Továbbképzések szervezésével nevelőtestületünk szakmai megújulását, látókörének bővülését igyekszünk elősegíteni.

4.2. Tárgyi feltételek

Óvodánk zöldövezetben található, az intézményhez tartozó zárt udvarok és a községet körülölelő erdők, domságok rengeteg lehetőséget adnak élményszerzésre a szabadban töltött idő alatt. A csoportok váltakozva használják a különböző felszereltséggel bíró udvarrészeket. Az óvoda székhely épületében (Fészek) 4 csoportszoba, a Rákóczi úti tagóvodákban (Csibe és Csicsergő) két-két csoport működik, az Iskola utcai épületegyüttesben (Tyúkanyó) 6.

Logopédusunk és fejlesztő pedagógusunk a Fészek épületben és a Tyúkanyó épületben önálló szobával rendelkezik.

Tornaterem, nevelői öltöző és a tároló helyiségek a székhely épületben rendelkezésre állnak. A telephelyeken tároló helyiségek és nevelői öltözők továbbra is kialakításra várnak.

A csoportszobák tárgyi és szemléltető eszközökkel való ellátottsága elegendő a gyermekek számára, de folyamatos fejlesztést igényel. A játékok és képességfejlesztő eszközök bővítése tudatos, előre átgondolt és megtervezett formában valósul meg a fenntartó és a szülői szervezet támogatásával, de az óvodapedagógusok leleményessége és kreativitása által is készülnek eszközök és játékok.

Folyamatos feladatunk egy olyan tárgyi környezet megvalósítása, amely esztétikus, igényes, egyszerű, tiszta, harmóniát sugárzó, ésszerű és praktikus. Dekorációjában harmonikus,

esztétikus, és egyben informatív, mely tükrözi az évszakokat, projekteket, és az egyes ünnepeket. Gondozottság, odafigyelés jellemzi. A gyermekek által készített alkotások kihelyezése, tiszteletet mutatnak a gyermeki tevékenységek iránt. A folyosóra nem beazonosítható módon helyezük ki a gyermekek alkotásait. A gyermekek jelét lehetőség szerint az alkotások hátoldalán tüntetjük fel.

4.3.Napirend, hetirend

A hetirend és napirend kialakításával célunk a gyermekek számára a nyugodt, kiegyensúlyozott, biztonságos óvodai légkör megteremtése. A csoportjaink napi és heti rendjét a csoportnapló tartalmazza.

Igyekszünk a napirendben folyamatosságot biztosítani, hogy ne kelljen a gyermekeknek az egyes tevékenységeket indokolatlanul megszakítaniuk, különös tekintettel a szabad játékra, melyre kellő időt biztosítunk! A gyermekeknek a nap során többféle tevékenységbe való bekapcsolódásra van lehetőségük.

Napirend

A napirendet a stabilitás, a folyamatosság és a rugalmasság jellemzi, amely igazodik a gyermekek motiváltságához, aktivitásához és a változó környezethez. A stabil pontokat, a rendszerességet az azonos időpontban visszatérő tevékenységek jelentik. Ilyennek tekintjük a mindennapos testnevelést, a déli ebédet, a délelőtti szabad levegőn tartózkodást. A rugalmasság és folyamatosság vonatkozik a tízóraiás módjára, az egyéni alvásigény figyelembevételére, a folyamatos ébredésre, valamint a gyermekek alapvető biológiai szükségleteinek kielégítésére. Az évszakhoz igazodó napirendben az időkeretek rugalmasan alakíthatók. Az óvodai élet megszervezése során törekedni kell a személyes interakciókra, előszavas mese és közösségi játékélmény biztosításával.

Napirend ajánlás

Időkeret	
6-7.30	Közös gyülekezés, szabad játék.
7-9	Gyülekezés, szabad játék, folyamatos tízórai, gondozási feladatok.
9-12	Felajánlott tevékenységek, szabad játék, mindennapos mozgás, levegőzés, játék a szabadban.
12-13	Gondozási tevékenységek, étkezés.
13-15	Pihenés.
15-17.30	Uzsonna, szabad játék., levegőzés, játék a szabadban.

A gyermek egészséges fejlődéséhez és fejlesztéséhez a napirend biztosítja a feltételeket a megfelelő időtartamú tevékenységek megtervezésével. A rendszeresen visszatérő ismétlődések érzelmi biztonságot teremtenek a gyermekekben. Fontos a tevékenységek közötti belső arányok kialakítása.

A hetirend

A heti rendben a napirendhez hasonlóan vannak visszatérő, stabil, a rendszerességet, szokásokat alapozó tevékenységek, melyeket az óvodapedagógus a döntése alapján kezelhet rugalmasan. A játék mellett a tevékenységek sokszínű, sokféle variációja lehetséges, a gyermekek életkorától, az évszak befolyásoló szerepétől, a feldolgozandó projekttől, a személyi feltételektől és a gyermekek fejlődési ütemétől függően.

A felajánlott, választható műveltségterületet integráló tevékenységet úgy alakítjuk, hogy naponta folyamatosan legyen lehetőség a szabad játék keretein belül művészeti tevékenységekre. A csoportokban a felajánlott tevékenységek választhatók. Az óvodapedagógus a gyermekek választásai, a résztvevők fejlettsége, valamint a tevékenység jellegétől függően dönti el, hol van szükség a közvetlen részvételére, mintájára és segítő közreműködésére (pl. technikák bemutatása).

A projektekből kiindulva kerül sor a heti terv elkészítésére. Ezt a csoport két óvodapedagógusa közösen állítja össze.

A hetirend ajánlott elemei: A hetirend állandóságára törekszünk.

Korcsoport/ Tevékenység	Kiscsoport	Középső csoport	Nagycsoport
Mesélés, verselés	heti 2-3	heti 2	heti 2
Ének, zene, népi játék, gyermektánc	heti 1	heti 1	heti 1-2
Rajzolás, mintázás, kézimunka	heti 1	heti 1-2	heti 1-2
Külső világ tevékeny megismerése (természettudományos és matematikai nevelés)	heti 1 heti	heti 1	heti 1
Mozgás – testnevelés	heti 1	heti 1	heti 1-2

4.4. Tervezés, dokumentumok

A nevelőmunka tervezése

A nevelőmunka tervezésének dokumentuma az ovikréta.

Tartalma:

- A gyermekek neve, jele, életkora.
- Hetirend, napirend.
- Nevelési terv
- Nevelési terv értékelése
- Szervezési feladatok havi tervezése/ eseménynaptár
- Projektek tervek elkészítése
- Projektek értékelése
- Heti tevékenységek tervezése szeptember 1-től június 20-ig.
- Szülői értekezletek jegyzőkönyvei

- Családlátogatások, fogadó órák időpontjai.
- Vezetői ellenőrző lap.
- Szakvélemények, szakértői vélemények.
- Gyermekvédelmi adatok.

A gyermekek személyi anyaga, portfóliója tartalmazza:

- A szülők által kitöltött anamnézis lap.
- A családlátogatáson szerzett tapasztalatokat feljegyzése (a szülőtől származó információkat és az óvodapedagógus által kezdeményezett beszélgetések alapján szerzett benyomásokat).
- A gyermek fejlődésének mutatóit (érzelmi-szociális, értelmi, beszéd-, mozgásfejlődés) egy-egy gyermekrajzzal kiegészítve. A tanköteles kor betöltését megelőző nevelési évtől az iskolai tanulmányok megkezdéséhez szükséges készségek és képességek alakulása.
- Amennyiben valamilyen különös esemény történik, rövid feljegyzést készítünk.
- A gyermek fejlődését segítő megállapításokat, intézkedéseket, az elért eredményt.
- Amennyiben a gyermeket szakértői bizottság vizsgálta, a vizsgálat megállapításait, a szakértői véleményeket.
- A szakértői bizottság felülvizsgálatának megállapításait.
- Beiskolázás előtti fejlettségmérő lapot.
- A szülő tájékoztatásáról szóló feljegyzéseket, fogadó órákról készült feljegyzéseket.

5. A Tevékenységközpontok rendszere, a szabad játék és a tevékenységekben megvalósuló tanulás

Óvodánkban a tanulás utánzásos, spontán és szervezett tevékenység, amely a teljes személyiség fejlődését támogatja. Nem szűkül le ismeretszerzésre, hanem az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, az óvodapedagógusaink által kezdeményezett tevékenységi formákban, szervezeti és időkeretekben valósul meg. Célunk a gyermek képességeinek fejlesztése, tapasztalatainak, ismereteinek bővítése, rendszerezése. A tanulást támogató környezet megteremtése során építünk a gyermekek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire. A tanulási folyamatban feladatunk a gyermek cselekvő aktivitásának, sokoldalú tapasztalatszerzésének, a felfedezés lehetőségének biztosítása, kreativitásuk erősítése.

A gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében az óvodai csoportokban naponta összesen 45 perces időkeretben, a feladatra differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó – amennyiben az infrastrukturális adottságok lehetővé teszik, külön térben szervezett – iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt.

A tanulás a következő formákban valósul meg óvodánkban:

- az utánzásos minta- és modellkövetéses magatartás- és viselkedéstanulás, szokások alakítása,
- a spontán játékos tapasztalatszerzés,
- a játékos, cselekvéses tanulás,
- a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés,
- kreativitás elősegítése,
- az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés,
- a gyakorlati problémamegoldás.

A szabad játék ideje alatt egyéni, páros, vagy mikro csoportos formában kezdeményezve valósítjuk meg a tanulást. Életkortól függően kötelezően is szervezünk tevékenységeket. A tanulás irányítása során, személyre szabott, pozitív értékeléssel segítjük a gyermek személyiségének kibontakozását. Tervezésünk eszköze a projekt módszer, amely a tevékenységközpontokban valósul meg.

Tevékenységek központjaink:

- Családi, és szerepsituációs központ
- Építő központ
- Manipulációs központ
- Természetismereti központ
- Irodalmi, ének-zenei központ
- Képzőművészeti központ

A tevékenységek központok átjárhatóak és bővíthetők, a mobil bútorok segítségével.

Az óvodapedagógus feladatai:

- olyan játékos helyzetek és tanulási alkalmak teremtése, hogy ugyanaz a tevékenység vagy összefüggő tevékenységsor mind a gyermekek egyéniségének, mind pedig fejlettségi szintjüknek megfelelően kösse le érdeklődésüket, és aktív szellemi-testi energiáikat,
- differenciálás, befogadás és integráció, egyénre szabott fejlesztés, a játékban való tanulás folyamatában,
- úgy tervezze meg a tevékenységeket, hogy azok minél több érzékszervre hassanak: látás, hallás, mozgás, és a verbális kommunikáció stb. együttesen szolgálják a tanulást,
- építsen a gyermekek korábbi ismereteire, tapasztalataira,
- felfedezés lehetőségének biztosítása, kreativitás erősítése,
- a tanulás során elsajátított ismeretek új, változatos élethelyzetekben való alkalmazása, gyakorlása,
- kínáljon a gyermekeknek cselekedtető és gondolkodtató tevékenységeket,
- az óvodapedagógus keltse fel a gyermekek érdeklődését, kíváncsiságát, építsen a gyermekek kezdeményezéseire,
- személyre szabott, pozitív értékeléssel segíteni, motiválni a gyermek tevékenységeit,
- szókincs gyarapítása,
- a beszédkedv fenntartására törekvés,
- juttassa olyan készségek birtokába a gyermekeket, amelyek a következő életszakaszba lépést elősegítik.

5.1. Játék

Az óvodáskorú gyermek alapvető szükséglete, spontán szabad tevékenysége, örömforrása a játék. Integráló tevékenység, amelyet végigkísér a tanulás és a munka néhány jellemzője. A játék a spontán tanulás színtere. Egyes játékfajtákban külső cél nélkül reprodukálja a felnőttek munkáját, míg a barkácsolásban, konstruálásban törekszik „valaminek a létrehozására”. A gyermekek játék közben számtalan ismerettel, tapasztalattal gazdagodnak. A játékszükségletből fakadó eszközkészítés során a felnőtt segítségével technikai megoldásokat tanulhatnak meg.

A gyermek a játékban számtalan információt ad önmagáról, belső világáról, kellemes és kellemetlen élményeiről. A játékban integrálja a külső- és belső világot, „híd” a képzelete és a valóság között. Itt alakulnak társas kapcsolatai, gazdagodnak szociális érzelmei és a világról szerzett tapasztalatai, ismeretei. Miközben játszik, különböző kommunikációs helyzetekbe kerül társaival és az óvodapedagógussal.

A mindennél fontosabb szabad játékban, ugyanabban a tevékenységrendszerben az óvodapedagógus felajánlásai közül a gyermekek választhatnak, kezdeményezhetnek, melynek eredményeképpen játékban tanulnak. A gyermekek választása függ érdeklődésüktől és fejlettségüktől.

Programunk tevékenységközpontú rendszerben biztosítja a játék feltételeit. Az óvodapedagógus felelőssége, fejlesztő tevékenysége meghatározó jelentőségű.

A nyugodt játék feltételei.

Az elmélyülten játszó gyermekekre tekintettel kell lenni a kezdeményezések során!

A hely és az idő biztosítása

A csoportszobában a mozgalmasabb és csendesebb tevékenységek elkülönítése fontos szempont. A mobil bútorokkal a terek igény szerint alakíthatók, attól függően, hogy mit kíván a játék témája és fejlettségi szintje. A nyitott polcokon a gyermekek által készített kiegészítő eszközöket tárolhatjuk. A mozgásigény folyamatos kielégítésére az építő, irodalmi-zenei központ, esetenként az öltöző is lehetőséget nyújt.

A szabad játékhoz megfelelő időtartamot a rugalmas napirend biztosítja.

Az élmények biztosítása

A gyermekek játékát motiváló élmény lehet kellemes és kellemetlen. Minden átélt helyzet élményt jelent, de nem minden élmény indukál játékot. A gyermekek fejlődése érdekében sok közös élményt biztosítunk. Ezek alapjául szolgálhatnak a gyűjtőmunkának, a gyermekek által készített játékeszközöknek, a témák több szempontú (projekttrendszerű) megközelítésének. Az élmények tevékenységekhez való kapcsolása gazdagítja a játéktevékenységeket is. Fontos az alkalmankénti kirándulások megbeszélése a gyermekekkel, tájékozottságuktól, tapasztalatuktól, érdeklődésüktől függően.

Az eszközök biztosítása

A gyermekek számára rengeteg játékeszközt biztosítunk. Törekszünk a természetes anyagokból készült termékek beszerzésére. Újrahasznosítunk és lehetőség szerint saját készítésű játékokkal színesítjük a gyermekek játékait. Arra ösztönözzük a gyermekeket, hogy a környezetében fellelhető anyagokat játékká tudja formálni. A játékeszközök megóvására neveljük a gyermekeket.

Az óvodapedagógus legfontosabb feladatai:

- közös élmények biztosítása,
- a gyermekek megfigyelése és viselkedésük elemzése személyiségük megismerése érdekében,
- a gyermek személyes problémáinak, egyéni élményeinek meghallgatása,
- a gyermekek elképzeléseinek, ötleteinek támogatása, a szerepjátékhoz szükséges kiegészítők, eszközök biztosítása, alkalmazkodva a gyermekek ötleteihez, játéktémáihoz, igényeihez,
- a játéktevékenységben az együttműködés szokásainak, az udvarias magatartás formáinak alakítása, közös szabályok kialakítása,
- a gyermekek fejlettségétől függően, igényeiknek megfelelően a játékfolyamat segítése,
- a csoportélethez kötődő hagyományok ápolása.

5.2.Verselés, mesélés

A mondókák, dúdoló, versek hozzájárulnak a gyermek érzelmi biztonságához, anyanyelvi neveléséhez, ezzel megalapozva a könyvekhez való pozitív érzelmi kapcsolatukat, ami elősegíti az olvasóvá válást.

Az irodalmi nevelés szorosan összefonódik az anyanyelvi neveléssel, a zenével, az énekkel, a mozgásos játékokkal. Az óvodáskorú gyermek életkorának megfelelő irodalmi műfajok: a vers, a mondóka, és a mese. Óvodáskorban, a szavakkal való játék, a rím, a ritmus, a gyermek szemléletes képszerű gondolkodása, képzeletének intenzív fejlődése, nagyfokú emocionalitása, beleérző, empatikus képessége, és kettős tudatának kialakulása segíti abban, hogy szeressen mesét, verset, mondókát hallgatni, tanulni, azokat eljátszani.

A népi mondókák, gyermekversek és a mese hatása a gyermek fejlődésére:

- ezen irodalmi műfajok segítségével sajátítja el, az egyes beszédhangok, hangkapcsolatok törvényszerűségeit,
- a mondókák, versek hallgatása felkeltik a gyermekek beszédkedvét, a beszédfantáziáját,
- komplex módon kínálják a beszédfejlesztés eszközeit: a mozgás, a zenei hatások, a ritmus élményét,
- érdelemgazdagító a vers témája, játékossága, mondanivalója, szerkezete, hanghatása, a belőle sugárzó érzelmek
- képzeletformáló, hiszen a vers a gyermek fantáziájában megjeleníthet hangulatot, helyzetet, személyt, jelenséget, különös jelentőségű a saját versek, mesék alkotása,
- a gyermek nyelvi kifejező-eszköztárát, bővíti aktív és passzív szókincsét,
- mesék segítenek a pozitív és a negatív élmények átélésében, feldolgozásában, elrendezésében,
- ismereteket közölnek, szórakoztatnak, működtetik a képzeletet, fejlesztik az intellektust, oldják a szorongást, segítik a gyermeket a külvilág és a belső érzelmek megértésében és elfogadásában,
- az indulatok feldolgozására, belső képteremtésre tanítanak,
- növelik az önismeretet, segít a személyiség fejlesztésében,
- a mesék nevelnek,
- tudást közvetítenek az életről,
- érzelmi segítséget nyújtanak,

- segítenek az elfogadható énkép kialakulásában, a racionális világkép megvalósulásában,
- fejlesztik a gondolkodási folyamatokat,
- a gyermeket erős belső aktivitásra vagy valóságos játékos cselekedetekre serkenti és a másik emberhez kapcsolja.

Az óvodapedagógus feladatai

- A mindennapos mesélés, verselés, mondókázás által a gyermekek esztétikai, irodalmi fogékonyságának, anyanyelvünk, szülőföldünk szeretetére nevelés.
- A mesélés szokásainak, rítusainak kialakítása segíti a gyermeket a ráhangolódásra és a mesék befogadására.
- Mintaértékű személyes példaadás. (helyes beszédlegzés, stílushoz alkalmazkodó szókincshasználat, monotonitás kerülése, artikuláció fontossága, vokális jelek: hangszín, hangerő, tempó, szünettartás, hangmagasság tudatos és célszerű alkalmazása).
- Érthető, szemléletes, képzeletre ható, nyelviileg tökéletesen megformált óvónői előadásmód.
- A gyermek érzelmi, erkölcsi és értelmi fejlődésének segítése, a pozitív személyiségjegyek megalapozása.
- A felhasznált irodalmi anyagok összeállításával és a megfelelő előadásmóddal valódi művészeti élmény biztosítása.
- A 3-7 éves gyermekek számára a kedvelt, hagyományos formák biztosítása (mesélés, verselés, mondókázás, bábozás és dramatizálás).
- Változatos irodalmi élmények nyújtásával a vágy felébresztése a könyvek, a színház iránt.
- A gyermek nyelvi képességeinek fejlesztése az irodalom eszközeivel.
- Változatos módszerek alkalmazásával segíti a gyermeki önkifejezés fejlődését, a saját vers és mese alkotásának (a történetek kombinálása mozgással, ábrázolással, megkezdett mese befejezése, bábozás, dramatizálás, képolvasás, stb.) segítése.
- Az életkornak megfelelő klasszikus és kortárs irodalmi alkotásokat, hangsúlyos – magyaros verselésű, értékes műveket.
- A gyermek szókincsének bővítése.
- Belső képi világának, hallásának és beszédhallásának, auditív emlékezetének fejlesztése.

- Önkéntelen és szándékos figyelmének ritmusérzékének a fejlesztése.

Az óvodai irodalmi nevelés tartalma

Irodalmi művek hallgatása, előadása:

- mondókák (népi mondókák, kiszámolók, hintáztatók... stb.)
- mesék (állat-, tündér-, tréfás-, csali-, láncmesék, népmesék, műmesék, novellamesék)
- verses mesék,
- versek (népköltészeti alkotások, klasszikus és mai költők gyermekversei),
- irodalmi művek eljátszása (dramatizálás, bábozás),
- könyvek nézegetése,
- színházi élmények nyújtása.

A személyiségfejlesztés hatása óvodáskor végére:

- a gyermekek szívesen hallgatnak mesét, mondókát, verset,
- maguk is szívesen mondanak verset, mondókát, mesét,
- képesek végighallgatni a mesét,
- fejlődik erkölcsi, esztétikai érzékük,
- igénylik a hallottak újrhallgatását,
- képesek megjegyezni a mese, vers szereplőit, cselekményét,
- képesek önállóan, vagy az óvónő segítségével történet kitalálására, folytatására,
- képesek a sokszor hallott mese dramatizálására,
- képesek koruknak megfelelő témájú, és idejű színházi-, bábelőadás megtekintésére.

5.3. Ének, zene, népi játék, gyermektánc

A zene egy nép kultúrájának sajátos része, amellyel a kötődések, az identitás megalapozható. A sokat éneklő, játszó óvodapedagógus mellett a gyermekek az anyanyelvhez hasonlóan sajátítják el a zenei anyanyelvet. Tudatos tervezésnek, zenei felkészültségének eredményeképpen fejlődik a gyermekek éneklési készsége, hallása, ritmusérzéke, zenei formaérzéke, kreativitása, zenei alkotókészsége, zenehallgatási szokása. A zenei élménynyújtásba bekapcsolódhatnak a zenéhez értő, zenét művelő családtagok.

A környezet hangjainak megfigyelése, az ölbéli játékok, a népi gyermekdalok, az énekes játékok, a zenélés örömet nyújtanak a gyermekeknek, egyben felkeltik zenei érdeklődésüket, formálják zenei ízlésüket, esztétikai fogékonyságukat. A gyermeki kreativitást fejleszti a saját készítésű hangszerek használata.

Célunk, hogy az élményt nyújtó közös ének-zenei tevékenységek során a gyermekek felfedezzék a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömét. A zenei anyanyelv kialakítása érdekében a kortárs művészeti alkotások mellett, népdalokat, néptáncot és népi játékokat is megismertetünk a gyermekekkel. Fontos feladatunknak tartjuk, hogy a felnőtt minta spontán utánzásával az éneklés és a zenélés gyermekek mindennapi tevékenységévé váljon.

A zenei fejlesztés tartalma

Éneklési készség	Korosztály Hangterjedelem Tempó Dalanyag	3-4 évesek 3-5 hang 1: 66-80 6-10 dal, mondóka. Óvónő segítségével, csoportosan megközelítőleg azonos magasságban.	4-5 évesek 3-6 hang 1:80-92 10-20 dal, mondóka. Óvónő indításával és önállóan, csoportban, tisztán, szövegkiejtés!	5-6-7 évesek 3-6 hang 1: 92-108 10-25 dal, mondóka. Csoportosan, egyéni, tisztán, helyes kezdőmagasságban, tempóban. Dallam, ritmusmotívumok visszaadása.
Hallásfejlesztés	Magas-mély	Kezdőhang átvétele.	Kezdőhang átvétele, ismert egyszerű dallam térben mutatása, váltás átvétele.	Térben dallam mutatása, lassú tempóban, motívum dallamvonalának mutatása.
	Halk-hangos	Felismerése: beszéd, ének, zörej.	Felismerése és éneklés.	Halk-hangos, gyors- lassú fogalmak összekapcsolása.
	Dallamfelismerés, zenei emlékezet		Jól ismert dallamok felismerése szöveg nélkül.	Dallamfelismerés kezdő, vagy belső motívumról.
	Dallambújtatás.		Motívumok váltása.	Dallambújtatás

	belső hallás		belső hallással.	rövidebb és hosszabb egységekkel, egyenletes tempótartással.
	Motivum visszhang	Egyszerű dallamfordulatok visszaéneklése.		Motivum visszaéneklés kitalált szöveggel, csoportosan, egyénileg.
	Hangszínek	2-3 élesen eltérő zörejh hang felismerése. Hangszerek hangszíneinek megkülönböztetése.	Finomabb zörejek, egymás hangjának felismerése.	Finomabb zörejek, hangok felismerése, kis eltérések érzékelése, zaj irányának érzékelése, távolság érzékelése.
	Zenehallgatás	Óvónő énekét szívesen, figyelmesen hallgatják.	Óvónő énekét, hangszerejét szívesen, figyelmesen hallgatják, igénylik az újrakhallgatást.	Érdeklődve élvezettel figyelik, hallgatják az egyszerűbb műveket: óvónő éneke, hangszerejét, óvónők kórusa, egyéb hangszerek bemutatása, közös játék.
Ritmus-érzék fejlesztés	Egyenletes löktetés	Játékos mozdulatokkal, utánzás, érzékeltetés.	Járással, tapssal kísérvé.	Egyenletes löktetés, ritmus összekapcsolása.
	Ritmus	Egyszerűbb tempóváltások átvétele, követése.	Gyors, lassú, ének, mozgás, tempótartás képessége, átvétele.	Gyors-lassú különbség felismerése, önálló irányítása a gyakorlatban.
	Mozgás, térforma	Óvónővel és egyénileg játékos mozgás utánzás.	Esztétikus játékmovdulatok, egyöntetű mozgás. Körjárat, hullámvonal, kapus játékok, szerepvállaló játékok.	Változatos térformákban biztonságos mozgás, gyermekek vezetésével, egyénileg, csoportban.
Gyermektánc	<ul style="list-style-type: none"> - térdugózás - testsúly áthelyezés kis terpeszben (ringás) - guggolás körjáratokkal - dobantás - forgás egyedül - ugrálás páros lábon - vonulás - sarokemelés 	<ul style="list-style-type: none"> - ringás állva és járás közben - egyenletes térdmozgás (rugózás) - páros sarokemelgetés - sarokkoppantás váltott lábbal - forgás egyedül, páros, ill. váltott kar emelésével - szökellés - helycsere - egymás megkerülése - páros forgás - páros kézfogással - páros vonulás - kézfogással - oldalzáró 	<ul style="list-style-type: none"> - oldalzáró lépés egy irányba jobbra és balra - zárólépés előre-hátra - kis csárdáslépések - zárólépés hátra - lépés dobantással - páros keresztezett kézfogás - szökelléspáros kézfogással - forgás párban, különböző összekapcsolódásokkal - páros forgás szökelléssel - sergés - különböző gesztusok - csapások 	

		lépés, dobbantással - zárólépés előre, dobbantással	
Ütőhangszerek	Egyszerűbb ütőhangszerek használata.	Egyszerűbb ütőhangszerek használata. Egyszerűes lüktetés érzékeltetése	Minden típusú óvodai gyermek hangszere biztonságos, pontos használata, váltások, motívumok kiemelése.
Zenei formaérzék	Egyszerű beszélt és mondóka ritmusmotívumok visszatapsolása.	Motívumok kiemelése, ritmus és dallamvisszhang.	Motívumok hangsúlyának kiemelése tapssal, járással, játékos mozdulatokkal. Ritmus és dallamvisszhang.
Zenei alkotás		Dallamfordulatok kitalálása, név, köszönés, egy-egy mondat éneklése.	Zenei kérdés-felelet kitalálása, motívumonként, mondókára dallam kitalálása, saját szöveg, vers éneklése.

5.4. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

Az rajzolás, festés, mintázás, képkészítés, kézi munka, kézművesség olyan sokszínű tevékenység, amelyhez a feltételeket a nap folyamán állandóan biztosítanunk kell. Célunk, hogy a gyermekek megtapasztalják a tevékenység örömét, igény alakuljon ki bennük az alkotásra, a kreatív önkifejezésre, a környezet kreatív alakítására és az esztétikai élmények befogadására. Az ábrázolás, alkotás különböző technikáival gazdagítjuk a gyermekek személyiségét, a belső képkészítési készségét. Az anyaggal való játék örömét, az alkotás élményét megélt gyermek számára kezdetben nem az eredmény, hanem a tevékenység a fontos. Ezeknek a tevékenységeknek van ugyan kézzel fogható, látható eredménye, de ennek értékelése csak a megerősítés, ösztönzés szándékával történik. A vizuális látásmód befolyásolása, az önkifejezés technikájának bemutatása, a műalkotások, népművészeti elemek megismerésének szervezése az óvodapedagógus feladata. A gyermekek munkáinak megbecsülését, tér, forma, szín képzeletnek gazdagítását, képi gondolkodásmódjuk fejlesztését szolgálják a kiállítások és a környezet szépítésében való felhasználásuk.

A csoportszoba színvilága, a tárgyak legyenek mértéktartóak, ízlésesek. Az óvodapedagógus ízlése, mint modell, követendő példaként hat a gyermekekre. A csoportszoba külső megjelenésében is tükrözze az évszakot, a gyermekek speciális érdeklődését, a játéktevékenység témáinak alakulását, a projektek tartalmát. A csoportszoba nyitott, az előtereket az óvodapedagógus és a gyermekek által közösen készített munkák, aktualitások, eszközök dekorálják. Előtérbe helyezzük a természetes anyagok felhasználását.

A tevékenység tartalma:

- A közvetlen környezet jelenségeinek megfigyeltetése, felfedeztetése, érzelmi, hangulati, légköri elemeinek átvétele.
- A látott vizuális élmény feldolgozása a különböző ábrázolási technikák segítségével.
- Különböző kézműves technikák alkalmazása, változatos anyagokkal és eszközökkel.
- Népi kismesterségekkel való ismerkedés (szövés, fonás, gyertyakészítés, agyagozás, bábkészítés, stb.).
- Barkácsolás, eszközkészítés (jelmez, díszlet, bábszínház, használati eszközök).

- Térbeli alkotások létrehozása változatos anyagokból (kocka, homok, hó, építőjátékok, termések, természet kincsei, stb.).
- Ismerkedés a külső környezet esztétikájával, műalkotásokkal, népművészeti tárgyakkal.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Alkotó, szabad légkör biztosítása, a gyermeki ábrázolás ösztönzése érdekében.
- A gyermek egyéni és életkori sajátosságaihoz igazodva, a képi-, plasztikai kifejezőképesség, komponáló-, térbeli tájékozódó és rendezőképeség alakulásának segítése.
- A gyermek élmény és fantáziavilágának gazdagítása, annak képi kifejezését sokoldalú, változatos tevékenységekkel biztosítva.
- A gyermek tér, forma és szín képzeletének gazdagítása, képi gondolkodása fejlődésének biztosítása, a szép iránti fogékonyság, igényesség felkeltése.
- A gyermek eljuttatása az alkotás örömeinek megéléséhez.
- A kezdeményező, kreatív magatartás érvényre jutásának segítése, kreatív képességeinek kibontakoztatása, ehhez hangulati, környezeti, időbeli és eszközbeli feltételek megteremtése a mindennapos szabadidős tevékenységekben is.
- A gyermekek nyitott problémák elé állítása, lehetőség biztosítása a kísérletezéshez.
- Ötletek, változatos megoldási lehetőségek biztosítása életkornak megfelelő tapasztalatok nyújtásával, sokoldalú és érzéketes szemléltetéssel.
- Vizuális képességek fejlesztése (szem- fixációs működése, vizuális zártág-egészlegesség, vizuális időrendiség, ritmus, helyzet-pozíció, memória, percepció, alakítás és formaállandóság fejlesztése).
- A gyermek szín-, és forma világának alakítása.
- A gyermekben igény kialakítása a sajátos, önkifejező formanyelv megjelenítésére valamint a szűkebb környezetének esztétikai alakítására.
- A sokoldalú készség, képesség fejlesztéséhez a legkülönbözőbb (eszközök anyagok megismertetése a gyermekekkel) technikák bemutatása, megtanítása.
- Egyszerű munkafogások és eszköz használat képességének fejlesztése.

- Különböző vizuális képességek fejlesztése, kézmozgás finomítása, íráshoz szükséges mozgás koordináció fejlesztése.
- Ollóhasználat, papírhajtogatás.
- Az eszközök célszerű, takarékos használatára szoktatás.
- Az ábrázoló tevékenység során az aktív, passzív szókinés bővítése, véleményformálás, döntéskészség alakítása, az ábrázoltak, színek, formák magyarázata, kiállításához kapcsolódó élmények, érzések megbeszélése.

A személyiségfejlesztés várható eredménye óvodáskor végére:

- képzalkotásban egyéni módon jelenítik meg élményeiket, elképzeléseiket, használják a képi kifejezés változatos eszközeit, formáit,
- fokozott önállósággal tudják használni a megismert technikákat,
- megfelelően használják az eszközöket, kialakul a megfelelő ceruza fogásuk,
- színhasználatában érvényesítik kedvenc színeiket, megnevezik a színeket, azok világos és sötét árnyalatát,
- téralakításban, építésben tevékenyen vesznek részt,
- plasztikai munkáik egyéni, részletezőek, megfigyeléseik, elképzeléseik alapján tevékenykednek,
- önállóan és csoportosan is készítenek és díszítenek játékokat, ajándékokat, egyéb tárgyakat, törekszenek az esztétikus megjelenítésre,
- rendelkeznek koordinált szem és kézmozgással,
- az elsajátított képességeiket, tapasztalataikat képesek különféle élethelyzetben alkalmazni.

5.5. Mindennapos mozgás

A gyermek legalapvetőbb szükséglete, természetes megnyilvánulási formája a mozgás. A rendszeres, örömmel végzett, közösségben történő testmozgás hozzájárul a gyermek optimális személyiségfejlődéséhez, továbbá az egészséges életvitel kialakulásához. A tevékenység alapvető szervezeti keretei a következők: a) spontán, aktív szabad játékban megjelenő mozgásos tevékenység, b) irányított, mindennapos mozgásfejlesztés, c) szervezett mozgásos tevékenység.

A rendszeres egészségfejlesztő testmozgás, a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok, a pszichomotoros készségek és képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének eszköze. Az óvodáskor a természetes hely-, helyzetváltoztató- és finommotoros mozgáskészségek tanulásának, valamint a mozgáskoordináció intenzív fejlődésének időszakasza, amelyeket sokszínű, változatos és örömteli, érzelmi biztonságban zajló gyakorlási formákkal, játékokkal szükséges elősegíteni. Ezzel biztosítható a mozgás és az értelmi fejlődés kedvező egymásra hatása.

A mozgásos játékok, tevékenységek, feladatok rendszeres alkalmazása kedvezően hat a kondicionális képességek közül különösen az erő, az állóképesség fejlődésére, amelyek befolyásolják a gyermeki szervezet teherbíró képességét, egészséges fejlődését. Fontos szerepük van a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásában, felerősítik, kiegészítik a gondozás, és egészséges életmódra nevelés hatásait.

A szabad játék kereteiben végzett mozgásos tevékenységeket kiegészítik az irányított mozgásos tevékenységek. A komplex testmozgások beépülnek az óvodai élet egyéb tevékenységeibe is, miközben együtt hatnak a gyermek személyiségének – a pozitív énkép, önkontroll, érzelmszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás – fejlődésére.

A játékban, megjelenő mozgásos tevékenységeknek, az egészségfejlesztő testmozgásnak az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára lehetőséget kell biztosítani. A mozgásos játékok és a szervezett mozgásos tevékenységek során változatos mozgáslehetőségeket kínálunk. Törekedni kell a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására.

Az egészséges életmódra nevelés, a testi fejlődés elősegítése érdekében a legfontosabb terület a gyermekek mozgásigényének kielégítése, a mozgás fejlesztése.

A rendszeres mozgás során fejlődnek a pszichikai, testi, értelmi és szociális képességek, ezek eredményeként egészségesebbek lesznek.

Ezen belül:

- Heti egyszeri vagy kétszeri (az óvodapedagógus döntése alapján, az életkort és a gyermekek mozgásigényeinek figyelembe vételével) kötelező formában,
- Naponta 5-10 perces mindennapos testnevelés a csoportszobában vagy az udvaron,
- szabad játék keretében a csoportszobában vagy a levegőzés ideje alatt a szabadban (a gyermeke spontán kezdeményezésére, vagy az óvodapedagógus ajánlásával).

A foglalkozás **tartalma** az életkornak megfelelő anatómiai, élettani és pszichés szempontokat érvényesítő rendszerre épül.

A mozgásfejlesztés feladata:

- a természetes mozgás (járás, futás, ugrás, támasz, függés, egyensúlyozás, dobás) fejlesztése,
- a testi képességek fejlesztése: kondicionális képességek (erő, gyorsaság, állóképesség); koordinációs képességek (egyensúlyozás képessége, téri tájékozódó képesség, mozgásérzékelés, reakcióképesség, ritmusképesség, gyorskoordináció);
- a nagy-, finom-, és grafomozgások fejlesztése, testséma fejlesztése,
- mozgáskoordinációs képességek intenzív fejlesztése,
- a helyes testtartás, és az ahhoz szükséges izomegyensúly fejlesztése,
- társra figyelés képessége, alkalmazkodóképesség, helyzetfelismerés,
- a személyiség akaratí tényezőinek alakítása,
- az önértékelés és önbizalom növelése a feladatmegoldások eredményeként,
- a mozgással kapcsolatos szókincs bővítése, verbális fejlesztés,
- az egészséges életmódra való nevelés, az egészség megőrzése, megóvása az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára.

Leugranak 30-40 cm-ről, és biztosan haladnak vízszintes padon (egyensúlyérzék). Szeretnek célba dobni, vízszintes, függőleges célpontra, egykezes felsődobással. A labdát különféle testhelyzetekben, más-más feladattal tudják elkapni, továbbítani. Képesek rövidebb kirándulásokra.

5-6-7 éves korban: a testrészeken megtanult irányokat le tudják vetíteni a tér tárgyaira, és irányaira (térpercepció). Mozgásuk összerendezett, megfelelő ritmusú. Gyorsak, kitartóak. Képesek az akadályokat feladat szerint jobb, illetve baloldalon kerülni (térpercepció). Tudnak akadályokat átugrani, elrugaszkodni, guruló átfordulást végezni akadály fölött is. Szívesen játszanak sor- és váltóversenyecket, csapatversenyt. Jól egyensúlyoznak gerendán, már tudnak kerékpározni. Labdát pattogtatnak helyben, kislabdát dobnak távoli célba. Értik a vezényszavakat. Képesek ütemtartásra, ütemváltoztatásra, mozgásuk fékezésére. Sikeresen tesznek rövidebb túrát.

5.6.A külső világ tevékeny megismerése

Célunk, hogy a gyermekek tapasztalatokat szerezzenek a szűkebb és tágabb természeti-emberi-tárgyi környezet formái, mennyiségi, téri viszonyokról. A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonyuk alakuljon a természethez, az emberi alkotásokhoz, tanulják azok védelmét, az értékek megőrzését. A gyermekek, miközben felfedezik környezetüket, olyan tapasztalatok birtokába jutnak, amelyek a környezetben való, életkoruknak megfelelő, biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Megismerik a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a családi és a tárgyi kultúra értékeit, megtanulják ezek szeretetét, védelmét is. A környezet megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatoknak, ismereteknek is birtokába jutnak és azokat a tevékenységeikben alkalmazzák.

Feladatunk:

- Megismertetni a gyermekeket a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyokkal, ennek köszönhetően alakul ítélőképessége, fejlődik tér-, sík-és mennyiségszemlélete.
- Lehetővé tenni a gyermek számára a környezet tevékeny megismerését.
- Elegendő alkalmat, időt, helyet, eszközöket biztosítani a spontán és szervezett tapasztalat-és ismeretszerzésre, a környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakítására.
- Elősegíteni a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában, továbbá a fenntartható fejlődés érdekében nagy hangsúlyt fektetni a környezettudatos magatartásformálás alapozására, alakítására.

A környezeti nevelés tartalma:

„Szeresd a fát, hisz ő is érez,
Szép gyöngén nyúlj a leveléhez,
Ágát ne törd, lombját ne tépjed,
Hagyd annak, a mi: épnek, szépnek –
Ne bánts a fát!
Ő is anya, minden levele
Egy-egy gyermek, gonddal nevelve;
És gyermek minden ágacskája,

Szeretettel tekints föl rája –

Szeresd a fát!”

(Benedek Elek: Szeresd a fát)

Alapelveink:

- születés előtt 9 hónappal kell elkezdni a környezettudatos nevelést;
- általa aktivitásra, cselekvésre, egymás iránti segítőkészre, együttműködésre nevelünk.
- „Gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan!”

Fontos, hogy a gyermekek életkori egyéni sajátosságainak figyelembevételével a gyermekek kíváncsiságára, együttműködésükre alapozva alakítsuk a környezethez való pozitív beállítottságukat.

Célunk a környezettel való harmonikus és egészséges együttélésre, környezetkímélő életmódra nevelés, illetve ezek alapjainak lerakása a családok bevonásával.

Feladatunk a gyermekek érzelmi beállítódására építve a közvetlen természeti és társadalmi környezet értékeinek, az őket körülvevő közvetlen természeti (elő és élettelen) és társadalmi környezet megismertetése és megszerettetése, valamint a környezetvédelem alapjainak elsajátítása:

- Az élő és élettelen környezeti tényezők összefüggéseinek megvilágítása.
- A természeti környezet fontosságának felismertetése (víz, levegő, talaj, növények, állatok).
- Az ember alkotta környezeti értékek védelmének megalapozása.
- Szokások, szokásrendszerek, viselkedésmódok kialakítása, melyek a harmonikus együttélést segítik elő (kirándulás, hulladékgyűjtés, madarászóví, energiatakarékosság... stb.)
- A természet jeles napjainak megünneplése, pozitív élmények biztosítása a családok bevonásával.
- Óvodai hagyományok ápolása a természet és a környezetvédelem jegyében (Öko-nap, madáretetés, itatás... stb.)
- Csoportonként kedvelt helyszín keresése, évszakonkénti visszatérés.
- Témakörök fokozatos bővítése, közös tapasztalatszerzések, újrahasznosított alapanyagokból játékok készítése.

- A természet felfedezésének sokoldalú megközelítése (terep- terem, homok víz asztal..stb.)
- Megfigyelések végzése kavicsokon, növények hajtásakor, az élősarokban tartott növényeken és állatokon.
- Családok bevonása, a környezettudatos nevelésbe.
- Zöld híreink folyamatos frissítése.
- Pedagógusaink továbbképzése.
- A csoportokban kialakítjuk a természetbúvár könyvtárakat.
- A Pátyoligató Óvoda zöld játékgyűjteményének használata és folyamatos fejlesztése.

Feladataink évszakonként:

Egész évben:

- szobanövények ápolása
- madarak itatása.

Ősz:

- Termések, falevelek összegyűjtése, szállítása (gereblye, kosár, vödör, talicska).
- Zöldségek, virágok, gyümölcsök magjainak gyűjtése.
- Zöldségfélék, fűszernövények, tea-fűvek betakarítása.
- Téliesítés, betakarás.
- Madárodúk kitarítása, felújítása. Az újra kihelyezése.
- Faültetés.
- Komposztálás.
- Vitamin saláta készítés.

Tél:

- Madáreleség készítése.
- A madarak folyamatos etetése, itatása.
- Az összegyűjtött termések felhasználása.
- Magok csíráztatása.

Tavaszi:

- A kertek takarítása, őszi hulladékok felszedése, talaj előkészítése.
- Virágok ültetése.
- Veteményezés.
- Magok csíráztatása.

- Ágak hajtatása
- Fűszernövények ültetése.
- Palántázás.
- Kerti szerszámok javítása, javíttatása.

Nyár:

- Locsolás, gyomlálás.
- Érett termések leszedése.
- Virágok, zöldségek ápolása.

Elköteleztünk vagyunk a fenntarthatóságra nevelés szellemisége iránt és a lehetőségekhez képest igyekszünk mindent megtenni a gyakorlatban való megvalósulásért.

A fenntartható fejlődés olyan növekedés, amely úgy elégíti ki a mai generációk szükségleteit, hogy közben nem veszélyezteti az utánunk jövő nemzedékek igényeit, elvárásait.

Ennek érdekében:

- Igyekszünk széles körű ismereteket szerezni a fenntarthatósággal kapcsolatban.
- Tudatosan odafigyelünk cselekedeteink jövőbeni következményeire (energiatakarékosság, szelektív hulladékgyűjtés).
- A felmerülő problémák észlelése, azonosítása során keressük a megoldás lehetőségeit.
- Törődéssel és szeretettel viszonyulunk környezetünkhöz.

Mindezekkel a környezettudatos értékrendet formáljuk.

A matematikai nevelés tartalma

A matematikai tapasztalatok, akár a nyelv, áthatják az ember egész életét. Az óvodai élet számos területén adottak a lehetőségek matematikai tapasztalatok ismeretek szerzésére.

A tevékenységközpontokban elhelyezett eszközök, tárgyak, berendezések alkalmasak az azonosságok, különbségek felismertetésére, hozzárendelésre, csoportosításokra, a sorba rendezésre, matematikai műveletek végzésére. A matematikai tapasztalatokat bármely tevékenységben (szabályjátékokban, társasjátékokban, térben, élethelyzetekben) lehet bővíteni. Ezekre a lehetőségekre az óvónők építenek.

A hozzárendelést, a halmazalkotást a gyermekek egész nap gyakorolják a játékeszközök, jelek alapján történő elrakásával. A mérésekre, becslésekre, összehasonlításra, a mérőeszközök használatára bármely tevékenység alkalmas a nap folyamán.

A manipulációs tevékenységközpontban a gyermekek rendelkezésére állnak azok az eszközök, amelyekkel egyénileg is tevékenykedhetnek, de az óvodapedagógus tudatos közreműködésével a részképességek is fejleszthetők.

Az építőközpontban elhelyezett speciális és más építőelemek a spontán tapasztalatokat bővítik és jól használhatóak a térbeli matematikai játékokhoz. A műveltségterület integrált megközelítése szerint, a zenei, az ábrázoló, a természettudományos megfigyeléseknek is éppúgy lehet matematikai tartalma, mint a matematikai játékoknak.

A felajánlott tevékenységekben a gyermekek az óvodapedagógusaink irányításával és segítségével felfedezhetnek, próbálkozhatnak, kísérletezhetnek.

A következő területeken biztosítunk lehetőséget a matematikai tapasztalatok szerzésére:

- tárgyak, személyek összehasonlítása szabadon vagy kiemelt, megnevezett tulajdonság alapján történő szétválogatása,
- tárgyak, személyek szétválogatása saját szempont szerint megnevezett, ismert tulajdonság szerint; elrontott válogatás javítása, mások válogatásának folytatása felismert szempont szerint tárgyak, személyek, halmazok sorba rendezése mennyiségi tulajdonságaik szerint, szubjektív rendezési szempontok szerint, elrendezett elemek sorrendjében felismert szabályosság szerint;
- sorozatok készítése mennyiségi tulajdonságok szerint;
- tárgyak, személyek, halmazok összehasonlítása szavakban, szabadon, egyszerű megállapítások megfogalmazása;
- megállapítások igazságának eldöntése, ítéletalkotás;
- változások felismerése, megmutatása, megnevezése;
- irányított összehasonlítások;
- a számfogalom előkészítése;
- mennyiségek összemérése;
- halmazok összemérése, elemeik párosítása sorba rendezett elemek helye a sorban, sorszámk;
- mérések különböző egységekkel;
- tapasztalatok a darabszám változásairól;
- megszámlálás, leszámolás;
- tapasztalatok a geometria körében;
- építések, alkotások szabadon és másolással (építés szabadon különféle elemekből, papírnírás szabadon, síkbeli alkotások mozaiklapokból fantázia szerint, alkotások

szabadon, másolások gyöngykirakóval, alkotások fonalakból, szívószálakból stb., építőelemek, építmények összehasonlítása, szétválogatása geometriai tulajdonságok alapján, építés egy feltétel megadásával);

- tevékenységek tükörrel;
- tájékozódás térben és síkban ábrázolt világban.

A fejlődés főbb jellemzői:

3-4 éves korban: felismerik és megnevezik főbb testrészeit, ismerik a közlekedés elemi szabályait, megismernek néhány virágot, zöldségféléket, gyümölcsöt, színek szerint csoportosítanak. Játék során a közvetlen környezetükben felismernek és megneveznek egyszerűbb formákat, számlálnak, válogatnak, felfedezik a formai és mennyiségi viszonyokat, ismerkednek a matematikai gondolkodás alapelemeivel. Figyelemmel kísérik az élőszervezetek, állatok gondozását.

4-5 éves korban: ismerik a teljes nevüket, ismerik az orvos gyógyító szerepét, észreveszik a növények, állatok életében bekövetkező változásokat. Képesek különböző szempontok szerint tárgyakat, élőlényeket elemi szinten összehasonlítani. Megnevezett tulajdonság alapján tárgyakat, személyeket, képeket szétválogatnak, sorba rendeznek. Hosszúságokat, halmazokat összemérnek. Hatig, tízig ismerik a számok nevét, sorrendjét. Adott irányt mozgással tudnak követni és értik térbeli mozgásukra, az irányok jelzésére használt fontosabb szavakat. Irányítással elvégzik a napi feladatokat, folyamatosan közreműködnek az élőszervezetekben lévő növények, állatok gondozásában.

5-6-7 éves korban: ismerik lakásuk címét, szüleik nevét, foglalkozását. Gyakorlottak az elemi közlekedési szabályok betartásában, ismerik a közlekedési eszközöket. Felismerik a napszakokat, különbséget tesznek az évszakok között, gyönyörködni tudnak azok szépségében. Megfigyelik az évszakok és élőlények egymásra gyakorolt hatását, az általuk ismert állatokat különböző szempontok szerint csoportosítják, ismereteik kibővítenek az ember munkájáról. Ismerik a környezetükben lévő intézményeket, szolgáltató üzemeket, esztétikai alkotásokat. Ismerik a háziállatokat, vadállatokat, madarakat, bogarakat. Ismerik környezetük növényeit, azok gondozását. Ismerik a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megővéséhez szükségesek. A környezet megismerése során matematikai tartalmú ismeretek, tapasztalatok birtokába is jut, és azokat tevékenységeiben alkalmazza. Biztosan mozog a 6-10-es számkörben, felismeri a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és térbeli viszonyokat. Érti és használja a relációk kifejezéseit.

5.7. Munka jellegű tevékenységek

A gyermek munka jellegű tevékenysége örömmel és szívesen végzett aktív tevékenység. A személyiségfejlesztés fontos eszköze a játékkal és a cselekvő tapasztalással sok vonatkozásban azonosságot mutató munka és munka jellegű játékos tevékenység. A nap folyamán bármely tevékenységben adódik lehetőség munkavégzésre. A gyermekek kezdetben önmagukért, saját szükségleteik kielégítése érdekében dolgoznak. Az óvodapedagógus közreműködésével később már külső cél érdekében, majd a közösségért is szívesen vállalnak munkát. A gyermeki munkát tudatos pedagógiai szervezéssel irányítjuk. Folyamatosan együttműködünk a gyermekekkel, konkrét, reális, a gyermeknek saját magához mérten fejlesztő értékeléssel kísérünk.

Leggyakoribb munkajellegű tevékenységek:

- Az óvodai életet végig kísérő önkiszolgáló munka, amely fejleszti a gyermekek önállóságát, önfegyelmét, kitartását, feladattudatát;
- segítség az óvónőknek és más felnőtteknek;
- a játékban megjelenő, önmaguk és társaik valós szükségleteit kielégítő munkák, amelyeket alkalmanként önként vállalnak;
- a csoporthagyományok ápolásához kapcsolódó munkák (ünnepi készülődések, takarítás, díszítés, terem átrendezése, meglepetések, ajándékok készítése stb.);
- az élő környezet (növények, állatok) rendszeres ápolása, gondozása;
- az önként vállalt és kisebb csoportokban is végezhető alkalmi megbízatások, naposi feladatok és egyéb megbízatások;
- a játékfajtaival egybeeső munkák (barkácsolás, eszközök javítása stb.).

Az óvodapedagógus feladatai:

- Legfontosabb a gyermekméretű eszközök biztosítása, amelyekkel a munka baleset nélkül végezhető és a csoportszobában kijelölt helyük van;
- az emberi munka jelentőségének, az alkotás szépségeinek bemutatása;
- a munkavégzés ösztönzése, értékelése, az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével;

- a gyermekek önálló, szükségletekből fakadó munkavégzésének támogatása, próbálkozásainak segítése,
- a vegyes életkorú csoportokban a feladatok differenciálása (a nagyok vállaljanak kötelezettségeket, törekedjenek az eredményes munkavégzésre, küzdjék le az akadályokat).

Fejlesztő hatása:

- Tapasztalatszerzések, a környezet megismerése;
- kitartás fejlődése;
- önállóság, felelősségérzet, céltudatosság alakítása.
- közösségi nevelés, szocializáció.

Tevékenységek	3-4 évesek	4-5 évesek	5-7 évesek
Testápolás	Segítséggel használják: a mosakodáshoz szükséges kellékeket: szappan, körömkefe, törülköző, fogápoló szereket, és a zsebkendőt, fésűt, kefét.	Munka tartalma azonos - de nő az önállóság. Gyesebbek, segítenek a zsebkendőtartó feltöltésében, szalvétahajtogatásban, letöltésben.	A testápolással kapcsolatos teendőket önállóan, szükség szerint végzik. Minden tisztálkodó eszközt rendeltetésszerűen használnak. A mosdó rendbetételében segítenek.
Étkezés	Önállóan étkeznek. Maguk viszik az étkezéshez szükséges eszközöket, majd maguk után leszedik az asztalt. Az evőeszközöket, kanalat, villát helyesen használják. A szalvétát étkezés után kidobják az asztalon lévő szalvéta kidobóba.	Az önállóságuk fokozódik. Az eszközfogásuk biztosabb. Év vége felé az ügyesebbek kést kaphatnak, esetenként kennek. Önállóan öntenek, szednek a tálaikból.	Kés, villa használat, Pontosabbá, esztétikusabbá válik az étkezés.
Öltözés	Napirendnek megfelelően próbálkoznak az önálló öltözködéssel. Ruháikat felismerik, helyre teszik. Próbálkoznak cipő felvételével, kapcsolással, fűzéssel, valamint a gombolással.	Önállóság nő. Hajtogatnak, csak a nehezen felvehető ruhadaraboknál kének segítséget. Próbálkoznak a cipőkötéssel.	Teljesen önállóan gyors tempóban öltözködnek.

Környezet rendje	Megismerik a tárgyak helyét, segítséggel rendet raknak és tartanak. Önállóan előveszik, amire szükségük van, majd helyre viszik. Játékukhoz, ha szükséges átrendezik a teret, áthelyezik a könnyen mozdítható eszközöket, tárgyakat.	A közösen kialakított rendet megtartják, helyre teszik az eszközöket. A terem átrendezésében segítenek, tornatermi eszközöket segítséggel helyre viszik. Apróbb rendetlenséget észreveszik, javítják. Udvari játékokat helyre viszik, sepregetnek, ágyazásban segítenek.	A csoport játékeit teljesen rendben tartják, és esztétikusan elrendezik. A babaszobában, konyhában teljes önállósággal tartanak rendet. Ügyelnek a mosdó rendjére, tisztaságára. Nem szemetelnek. Segítenek a szertári eszközök rendszerezésénél, helyrevitelében.
Egyéni megbízás	Az óvodapedagógus kérésének eleget tesznek. Segítenek apróbb feladatok elvégzésében, spontán módon.	Kért eszközöket el, és behoznak, illetve elvisznek másokhoz. A bejárandó tér kitágul, az egész óvoda területén megtalálják magukat (fokozatosság elvét betartva).	Bonyolultabb feladatokat is szívesen végeznek. Feladataik lehetnek összetettek. Kisebbségi segítsége az udvaron, kísérés, cipőkötés.
Naposi munka	Naposi munka nincs! Önkiszolgálás jellemzi a gyermekek munkáját. Az előkészítés lehet egy-egy kisebb megbízás, melyeket a gyermekek örömmel végeznek - szalvétatartó megtöltése, kiürítése. Soha nem a munkafolyamat a lényeges ezekben az esetekben, hanem a tevékenység öröme.	Fokozatosan vezetjük be a naposi feladatokat. Eleinte önkéntes alapon, majd pontos szabályok szerint történik - csoportok maguk alakítják ki. Megfelelő kellékekkel segítjük: kötény, szalag, Terítő leterítése, összehajtása segítséggel. Étkezéshez szükséges eszközök kiosztása, összeszedése. Folyadék öntése.	A feladatot teljes önállósággal, pontosan, és esztétikusan végzik. Számon tartják, ki következik, észreveszik a hibákat. Oldaliságra ügyelnek. Letörlik az asztalt, hajtogatnak. Sepernek az asztaluk környékén, szükség szerint felrakják a székeket.

5.8.A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermkek többsége az óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet.

Az egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei folyamatosan fejlődnek, az érzékelés, az észlelés tovább differenciálódik:

- a téri észlelés fejlettsége
- a vizuális és az akusztikus megkülönböztető képesség
- a téri tájékozottság
- a térbeli mozgásfejlettség
- a testséma kialakulása

Az iskolaérettségnek, az iskolai életre való felkészültségnek **testi, pszichés, szociális** kritériumai vannak, melyek közül egyik sem hanyagolható el, mindegyik egyformán szükséges a sikeres iskolai munkához.

A **testileg egészségesen fejlődő gyermek** 6 éves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Teste arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása összerendezettebb, harmonikusabb. Erőteljesen fejlődik a mozgáskoordináció és a finommotorika. Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését képes szándékosan irányítani.

A **pszichésen egészséges gyermeknél** kialakul az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés. A közvetlen felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama. Megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem. Fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik megosztása és átvitele. A cselekvő szemléletes és képi gondolkodás is kialakulóban van.

Az **egészségesen fejlődő gyermek** érthetően, folyamatosan kommunikál. Gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni. Minden szófajt használ, különböző mondat szerkezeteket, mondatfajtaikat alkot. Tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat, végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét.

Elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről, tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását. Ismeri szűkebb lakóhelyét, a környezetében élő növényeket, állatokat, azok

gondozását és védelmét. Felismeri a napszakokat, az öltözködés és az időjárás összefüggéseit, ismeri és gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait. Tisztában van a viselkedés alapvető szabályaival, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek. Elemi mennyiségi ismeretei vannak.

A **szociálisan érett gyermek** több szabályhoz tud alkalmazkodni, késleltetni tudja szükségleteinek kielégítését. Feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásában, a feladatok egyre eredményesebb elvégzésében nyilvánul meg. Kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet.

Az óvodáskor végére a gyermekek szociálisan is éretté válnak az iskolára. A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására. Képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőttel és gyermektársaival.

Az óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata változatlanul az egész gyermeki személyiség harmonikus fejlődésének elősegítése. A neurológiai és egyéb hátránnyal küzdő gyermekek esetében folyamatos, speciális végzettségű szakemberek segítségével végzett korrekció mellett érhető el az a fejlettségi szint, melyet a befogadó intézmény elvárásként jelöl meg.

6. Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek fejlesztése

A Pátyolgyató Óvoda nevelőtestülete felvállalta a mindenkor hatályos Alapító Okiratban meghatározott sajátos nevelési igényű gyermekek integrálását.

Célunk, hogy a gyermek érje el önmagához viszonyítva a képességeinek-készségeinek megfelelő legmagasabb fejlettségi szintet, mely a számára legoptimálisabb iskolaválasztást eredményezheti.

Feladat:

- az egyéni bánásmód, differenciálás elvének érvényesítésével történő befogadás, nevelés
- másság elfogadtatása a többi gyermekkel,
- gyermekek önállóságának segítése,
- felzárkóztatás, fejlesztés megszervezésének segítése, a családok támogatása, segítése,
- nevelőtestületben és alkalmazotti közösségben egymás támogatása,
- kapcsolattartás és együttműködés a szakszolgálatokkal, rehabilitációs intézetekkel, szakértői bizottságokkal és szakembereikkel.

Tehetséggondozás

Célunk, hogy minden gyermekben megtaláljuk azokat a pozitív tulajdonságokat, értékeket melyekre a fejlődési, fejlesztési folyamat során építeni tudunk. Célunk továbbá, hogy mindezek mellett felismerjük a kiemelkedő tehetségeket, és teljes elfogadással, odafigyeléssel segítjük őket továbbfejlődésükben. Feladatunknak tekintjük a szülők tájékoztatását gyermekük tehetségének megmutatkozásáról és kibontakoztatásának lehetőségeiről.

Logopédia

Óvodánkban logopédiai munka folyik. Szeptemberben mérjük fel az újonnan érkező gyermekek beszédállapotát, KOFA-3, szülői teszt segítségével, ill. az 5. életévüket betöltött gyermekek beszéd állapotát, valamint a korábban is óvodába járt gyermekeinknél a spontán fejlődést vagy stagnálást. Az eredmények tükrében kapunk képet a fejlesztésre váró gyermekek számáról, beszédhibájuk súlyosságáról, azok kezeléséről.

Év során szükség esetén kiegészítő vizsgálatokat javasolunk. Kezdeményezzük a gyermekek neurológiai, audiológiai, fül-orr-gégészeti szakirányú megfigyelését.

A logopédiai munka fő célkitűzése az óvodában:

- Segítse a beszédhibás gyermekek egyéni személyiségének fejlődését az optimális szocializációt a sikeres rehabilitációt illetve rehabilitációt.
- A gyermekek beszédfejllettsége az óvoda időtartama alatt érje el az iskola megkezdéséhez szükséges szintet.
- A későbbi életkorban szükséges terápiák megalapozása.

Feladatai:

- Az óvodába járó gyermekek beszéd- és nyelvi fejlettségének szűrése
- A beavatkozást igénylő gyermekek logopédiai vizsgálata.
- A logopédiai vizsgálat alapján kiszűrt gyermekek logopédiai foglalkozásának megszervezése.
- Egyéni fejlesztési terv készítése súlyos beszéd fogyatékos gyermekeknél.
- A gyermekek személyiségének pozitív befolyásolása.
- A foglalkozások dokumentálása a logopédiai munkanaplóban.
- Kapcsolattartás szülőkkel, óvodapedagógusokkal, a gyermekkel foglalkozó szakemberekkel.

A logopédiai foglalkozások keretein belüli főbb feladatok:

- A helyes artikuláció kialakítása
- A beszédészlelés és a beszédmegértés fejlesztése
- A finommotorika fejlesztése
- Verbális figyelem és verbális emlékezet fejlesztése
- Nyelvi nehézségek leküzdése és ezzel összefüggően a gondolkodás fejlesztése
- A beszéd és gondolkodás összhangjának kiépítése

A logopédiai ellátás keretébe tartozó terápiák:

- Artikulációs terápia
- Orrhangzós beszéd
- Hangképzési zavarok
- Megkészt és akadályozott beszédfejlődés

- Halláscsökkenésből adódó beszédzavar
- Tanulási zavarok megelőzése

Szervezeti keretek

- Logopédiai foglalkozásokon azok az óvodások vesznek részt, akiket a logopédus felmérése alapján kiszűrt és/vagy olyan szakvéleménnyel rendelkeznek, mely őket a logopédiai szakellátásba utalja.
- A beszédhiba illetve beszédfigyatékoság súlyossága szerint a gyerekek heti 1, 2 vagy 3 alkalommal vesznek részt a beszédjavító foglalkozásokon.
- A beszédjavító foglalkozások megszervezésekor célszerű homogén csoportok kialakítására törekedni.

Értékelés

- Félévkor és év végén a logopédus szöveges értékelést készít terápia menetéről és a gyermek fejlődéséről.
- Év végén éves statisztikai jelentést készít.
- Kérésre a vezetőség, az óvodapedagógusok és a szülők felé a gyermekeket érintő kérdésekre válaszol, ezekről igény szerint beszámol, minden esetben tiszteletben tartva a gyermekek személyiségi jogait.

Fejlesztő pedagógia, gyógypedagógia

A differenciálás célja a gyermekek egyéni fejlődéséből adódó hátrányok kompenzálása, hogy az egyéni fejlesztésben részesülő gyermekek az óvodáskor végére elérjék a számukra optimális fejlettséget.

A differenciálás alapelvei:

- A gyógypedagógus kompetenciaköre a normál intelligenciaövezetbe tartozó gyermekekre terjed ki, részképességek zavarainak kompenzálása, valamint a sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztési irányának a meghatározása és fejlesztése gyógypedagógusi kompetencia. Minden esetben a szakértői bizottságok javaslatai alapján láthatjuk el ezt a feladatot.
- Integrált nevelés esetében a megfelelő végzettségű gyógypedagógussal szorosan együttműködve végzi munkáját az óvoda gyógypedagógusa.

Ezekből az alapelvekből kiindulva óvodánkban a fejlesztő szakmai munkaközösség szervezeti felépítése:

A fejlesztőpedagógus főbb feladatai:

- Kapcsolattartás az óvodapedagógusokkal, a logopédussal és a szülőkkel, továbbá a gyermeket vizsgáló más szakemberekkel
- Egyéni fejlesztés megtervezése a szakvélemények és a gyermek fejlettségének ismerete alapján
- A foglalkozások dokumentálása a fejlesztő naplóban
- Vélemények, értékelések elkészítése.

Fejlesztendő területek:

- Kognitív képességek
- Testi képességek (mozgáskoordináció, erőnlét stb.)

Szervezeti keretek:

- A foglalkozások heti 1-2 alkalommal, egyéni, vagy mikrocsoportos szervezeti formában valósulnak meg a fejlesztéshez kialakított fejlesztőszobában, vagy a gyermekcsoportban a gyermek fejlettségétől és fejlettségének fajtájától függően, a számára elkészített egyéni fejlesztési terv alapján.

7. Kapcsolataink

Kapcsolattartás a családokkal bevonásuk az óvoda életében

Az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt szolgálja a gyermek fejlődését. Ennek alapvető feltétele a családokkal való szoros együttműködés, melynek során figyelembe vesszük a családok sajátosságait, szokásait.

Az óvodapedagógus felkészülése a családok fogadására /befogadás

A családból az óvodába való átmenet könnyítése érdekében igyekszünk feloldani a szülők és a gyermekek féltelmeit, szorongásait. Ezt a legtöbb gyermeknél az elválás ténye okozza. A szülőket megismertetjük a programmal, az óvodával és a nevelőtestülettel. A család és a gyermekek megismerésével készülünk a gyermekek fogadására.

Erősítik a szülők kötelességérzetét azzal, hogy hangsúlyozzuk a család pótolhatatlanságát. Valljuk, hogy minden család közvetít értékeket valamilyen mértékben. A szülőnek a gyermekével kapcsolatban igényei elvárásai, jogai és kötelességei vannak, amelyeket gyermeke érdekében érvényesíthet. A családoknak lehetőséget biztosítunk arra, hogy megismerjék azt a környezetet, azokat a tevékenységeket, amelyeket az óvodapedagógusaink biztosítanak, és így szerezhessen információt gyermekük fejlődéséről.

A családok bevonásának formái

Miután a családok tájékoztatást kapnak arról, hogy gyermekük felvételt nyert az óvodába, kezdetét veszi az együttműködés, ami a gyermek óvodai életének kérdéseiben különösen fontos.

Lehetőségek az együttműködésben:

- nyílt napok az intézmény bemutatására, betekintés az óvodába,
- szülői értekezletek, tájékoztató a felvételt nyert gyermekek szüleinek,
- családlátogatások, ahol az óvónők ellátogatnak a csoportjukba kerülő gyermekekhez,
- beszoktatás egyéni odafigyeléssel, a szülők bevonásával, az óvoda közös felfedezésével, időtartama a gyermek, a család, a csoport igényeitől függ,
- fogadóórákon a szülők tájékoztatása a gyermekek fejlődéséről,
- a családok aktív részvétele az óvodai és csoportszintű rendezvényeken,

- a családok és a csoportok együttműködése a projektek megvalósulása során,
- a szülők bevonása a csoport életébe, mindennapjaiba,
- nyílt napon
- részvétel a szülői szervezet, az óvodaszék munkájában,
- szülői elégedettségmérés,
- faliújság, online kapcsolattartás.

Az óvoda és az önkormányzat kapcsolata

Az intézmény fenntartója a Páty Község Önkormányzata, mely meghatározza a működési keretet.

Az óvoda vezetője rendszeres munkakapcsolatban áll a fenntartóval, figyelemmel kíséri az óvodát érintő intézkedéseket. Az évenkénti, illetve szükség szerint alkalmankénti beszámolóban jelzi az elvégzett és az elvégzendő feladatokat. A beszámoló átöleli mind a tárgyi, mind a szakmai területeket. Javaslatával segíti a problémák megoldását.

Az óvoda és az iskola kapcsolata

A kapcsolattartás ütemezése az aktualitásokhoz, a feladatok rendszeréhez igazodik. Ezt segíti nevelőtestületünk tagjaként egy iskolai összekötő. Ehhez a feladathoz kölcsönös látogatásokat szervezünk, tanítók és óvodapedagógusok közötti szakmai megbeszéléseket. Lehetőséget biztosítunk a tanítók számára, hogy a szülőkhez hasonlóan betekintést nyerhessenek a gyermekek mindennapi életébe. Megfigyelhessék, megismerhessék az óvodánk nevelési programját, a csoportokban folyó munkát, a gyermekek egyéni képességeit. Ezzel elősegítjük az iskolába lépő gyermekek minél zökkenő mentesebb beilleszkedését. A nagycsoportos gyermekek és szüleik számára lehetőség van az iskolalátogatásra. Az iskola által szervezett programokon ismerkedhetnek az iskolai élettel, annak követelményeivel.

Kapcsolat a szakmai szolgáltató szervezetekkel

Folyamatos, valamint alkalmi rendszerességgel vesszük igénybe a Járási Pedagógiai Szakszolgálat, a Tanulási Képességvizsgáló, a Korai Fejlesztő szolgáltatásait. A szülőket tájékoztatjuk szükség esetén hova fordulhatnak segítségért. A szakszolgálat helyben dolgozó pszichológusaival igyekszünk napi kapcsolatot tartani a gyermekek érdekében.

Az óvoda és a Családsegítő, Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat kapcsolata

A gyermekvédelem mindannyiunk feladata. Felelőse az óvoda vezetője, munkáját a gyermekvédelmi felelős segíti. A gyermekvédelmi felelős segíti az intézmény dolgozóinak gyermekvédelmi munkáját. Kiemelt feladat a Családsegítő, Szociális és Gyermekjóléti Szolgálattal való együttműködés, a veszélyeztetettség feltárása, a prevenció, a családok életviteli problémáiban való segítségadás. Azokat a problémákat, melyek túlmutatnak az óvodavezető hatáskörén szóban, illetve írásban jelzi a Családsegítő Szolgálat felé.

Kapcsolattartás az egészségügyi intézményekkel

Az óvoda orvosa évente ellátogat az óvodába, a gyermeke általános szűrővizsgálatát elvégzi. A védőnői szolgálat az óvodás gyermek egészségének, higiénés állapotának felügyeletét gyakorolja. Havonta ellenőrzik, hogy a gyermekek tisztaságát. Évente egyszer fogászati szűrést biztosítunk, törekszünk a gyermekek dentalhigiénés foglalkozáson való részvételére.

Az óvoda és a művelődési intézmények kapcsolata

Aktualitásokhoz igazodva igénybe vesszük a község Művelődési Házát. Megtekintjük a Községi Ház kiállításait. Figyelemmel kísérjük a gyermekeket érintő programokat. Minden évben 3-4 alkalommal szervezünk a gyermekeknek színházi előadást a Művelődési házban. Nagycsoportos gyermekeink évente néhány alkalommal ellátogatnak a település könyvtárába.

8. Gyermekvédelem, szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

Célunk: A gyermekek jogainak érvényesítése és tiszteletben tartása óvodán belül és kívül-különleges bánásmódot igénylők segítése, fejlesztése. A gyermekek mindenek felett álló érdekeinek érvényesítése, és az érvényesülés ellenőrzése.

A gyermekvédelmi feladatok ellátásáért az óvoda vezetője a gyermekvédelmi felelős és az óvoda pedagógusok egyaránt felelősek.

Feladataink: Nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozók és a migránsok beilleszkedésének segítése, interkulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségének biztosítása és az alapvető szabadság védelme. Éves gyermekvédelmi munkatervben a konkrét feladatok meghatározása.

A gyermeki és szülői jogok megismertetése és érvényesítése. Rendszeres kapcsolattartás a szülőkkel. Együttműködés a gyermekvédelmi és családsegítő szolgálattal, részvétel a jelzőrendszeri konferenciákon. Szükség esetén szóbeli vagy írásban tett esetjelzés. A családok tájékoztatása az igénybe vehető kedvezményekről. Az esetleges induló hátrányok feltárása, felzárkóztatás megszervezése. A szülők segítése a szülői szerep eredményesebb betöltésében. Segítő szakemberek igénybevétele a problémák típusának megfelelően.

9. Ünnepeink

Óvodai ünnepeink megszervezésénél is igyekszünk szem előtt tartani azt az elvünket, hogy a gyermek elsősorban a családé. Nem kívánjuk elhomályosítani az otthoni ünnepeket. Az adventi időszakban nem ünnepelünk, a megfelelő előkészületekkel az ünnepi hangulatot a várakozás izgalmát kívánjuk előkészíteni. Az anyák napjában segítséget nyújtunk a gyermekeknek, hogy május első vasárnapján méltó ajándékkal és verssel tudja édesanyját felköszönteni. A családok igényeinek megfelelően lehetőséget biztosítunk a gyermekek születésnapjának óvodai megünneplésére. Amennyiben egy-egy gyermekcsoport fejlettsége, habitusa azt megengedi, lehetőséget biztosítunk kisebb szereplésre, fellépésre. Természetesen szem előtt tartva a gyermekek egyéni sajátosságait, felszabadult önkifejező törekvéseiknek teret engedve, életkoruknak megfelelő mértékben játékos keretek között tartva a felkészülést és az előadást. Az óvodai évek végén lehetőleg saját készítésű, igényes ajándékkal búcsúzunk el az iskolába indulóktól. (pl.: tolltartó, fényképalbum, tarisznya...stb.) Csoportonként néhány ünnep megvalósítására lehetőséget biztosítunk. (pl.: Apák napja, Népmese világnapja...stb)

Megnevezés	Idő	Tartalom	Szervezési forma
Öko-nap	szeptember, szombat	közös játék, bábelőadás	óvoda szint a családok részvételével
Idősek világnapja	október 1.	látogatás a nyugdíjasok otthonába	nagycsoportok
Állatok világnapja	október 4.	közös programok	csoport vagy óvodaszint
Márton nap	november	lámpások készítése	a családok csatlakoznak a felvonuláshoz
Mikulás	december	ünnep Mikulás várás	Csoportszintű
Adventi délutánok	december	hangulatteremtés- készülődés	Csoportszintű, családok meghívásával
Farsang	Január-február	jelmezes mulatság	Csoportszintű
Március 15.	március	megemlékezés	Csoportszintű

Víz világnapja	március 21.	közös programok	csoport vagy óvodaszint
Húsvét	április	készülődés,	Csoportszintű
Föld napja	április 22.	közös programok	csoport vagy óvodaszint
Anyák napja	május	készülődés- köszöntés	Egyéni, édesapák bevonásával
Madarak és fák napja	május 10.	közös programok	csoport vagy óvodaszint
Kihívás napja- Sportnap	május 25.	közös sport programok, versenyek, foci döntő	óvodaszint
Gyermeknap	május	közös élmény, rajzpályázat	Délelőtt óvodai, délután eredményhirdetés a családok bevonásával
Évlezárók	május-június	közös élmény	Csoportszintű, családok meghívásával
Apák napja	június 5.	készülődés- köszöntés	Egyéni, édesanyák bevonásával